

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
 Προπληρωτέα, ἐν Κάϊρω Φρ. 20.
 ἐν τῇ λοιπῇ Αἰγύπτῳ καὶ
 τῇ Ἀλλοδαπῇ . . . Φρ. 25.

ΚΕΚΡΟΥ

Διευθυντής καὶ Ἐκδότης
Γ. Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ.
 Διεύθυνσις
 Journal Grec *Cecrops*, Caire.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΚΟΛΑΚΕΣ

Ἐκ τοῦ ἀνεκδότου ἔτι 6'. Τόμου τοῦ Ἀλεξάνδρινου
 Διαικίσμου τοῦ Κυρ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥ.

Ὁ ἄνθρωπος, φύσει ὢν φίλαντος καὶ μάταιος, εἶνε μὲν ὁ πρῶτος αὐτὸς καὶ μέγιστος ἑαυτοῦ κόλαξ, ἀγαπᾷ δὲ καὶ εὖνοεῖ πάντα, ὅστις γινώσκει νὰ περιποιηται, καὶ νὰ ἐπικυροῖ τρόπον τινά, τὴν ἔμφυτον ταύτην ἀγαθὴν περιἑαυτοῦ ιδέαν. Τὴν φυσικὴν δὲ ταύτην τοῦ ἀνθρώπου ἀδυναμίαν ἐπιτηδείως καὶ συστηματικῶς ἐκμεταλλεύεται ὁ κόλαξ ἐπ' ἀπολαύσει εὐνοίας καὶ κέρδους παρὰ τοῦ κολακευομένου, πάσας μὲν αὐτοῦ τὰς ἀδυναμίας θωπεύων, πάσας δὲ ἀδιακρίτως τὰς ιδέας καὶ πράξεις του ἐπαινῶν, καὶ πάντα ὁμαλῶς τὰ κατ' αὐτὸν ρόδινα καὶ εὐροεῦντα παριστῶν, ὥστε διαφθείρει μὲν τὴν ψυχὴν καὶ σκοτίζει τὸν νοῦν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, καθίσταται δ' οὕτως αἷτιος πάντοτε συμφορῶν καὶ δυστυχημάτων τῷ κολακευομένῳ.

Ἡ κολακία, «ὀμιλία οὖσα αἰσχροῦ, συμφέρουσα τῷ κολακευομένῳ,» κατὰ Θεόφραστον, εἶνε ἀρχαιοτάτη τοῦ ἀνθρώπου μάστιξ, ἀνάγουσα τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς αὐτὴν τὴν πρώτην οὐστασιν τῆς κοινωνίας. «Ἄμα φάγητε τὸ ξύλον τῆς « γνώσεως, εἶπεν ὁ πανουργότατος ὄφις « πρὸς τὴν Εὐάν, ὅπως ἐλκύσῃ αὐτὴν « πρὸς τὴν ἀμαρτίαν, θὰ διανοιχθῶσιν οἱ « ὀφθαλμοί σας, καὶ θὰ γείνητε ὅμοιοι « πρὸς τὸν θεὸν, γινώσκοντες, ὡς ἐκεῖνος, « τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν. » Καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ματαιότης ἐκεντήθη οὕτως ἀμέσως καὶ ἐπιτυχῶς, καὶ τὸ ἀμάρτημα συνετελέσθη, καὶ ἐπῆλθον πάραυτα τὰ ἐλέθρια αὐτοῦ ἀποτελέσματα. Ἐν τῇ

συμβολικῇ δὲ ταύτῃ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς ἀφηγγήσει θαυμασίως συνοψίζεται πᾶσα ἡ ἰστορία τῆς κολακείας μέχρι σήμερον.

Ἀπευθύνεται δὲ ἡ κολακία συνήθως παρὰ πτωχῶν καὶ ἀδυνάτων, ἅμα δὲ ἀσυνειδήτων καὶ ἀναξιοπρεπῶν, πρὸς πλουσίους καὶ ἰσχυροῦς, ἰδίως δὲ πρὸς τοὺς ἔχοντας τὸ κράτος ἐν τοῖς δημοσίοις πράγμασι, βασιλεῖς, μεγιστάνας (αὐλοκόλαξ), ἢ ψηφοφόρους πολιτας (δημοκόλαξ = δημαγωγός), καὶ καθίσταται πάντοτε αἷτιος συμφορῶν καὶ καταστροφῆς τοῦ κολακευομένου καὶ τοῦ κράτους· ἡ δὲ ἱστορία διδάσκει, ὅτι ἡ κολακία ἀνεπτύχθη καὶ ἠυδοκίμησε μάλιστα ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν τυράννων ἢ τῶν ἀπολύτων μοναρχῶν («πάνυ γὰρ τὸ « κτήμα τυραννικόν ἐστι», λέγει ὁ Πλούταρχος), ὡς καὶ παρὰ ταῖς ἐν πολιτικῇ ἐξαχρειώσει καὶ κοινωνικῇ διαφθορᾷ διατελούσαις ἐλευθεραῖς πολιτείαις, καὶ ἐξώθησε πάντοτε κατὰ πετρῶν τὸ σκᾶφος τῆς πολιτείας, μεγάλας ἐπενεγκοῦσα συμφορὰς εἰς τε τὰς δυναστείας καὶ τοὺς λαοὺς· διότι, κατὰ Δίφιλον ἐν Γάμφω (παρ' Ἀθηναίῳ 5', ιγ'),

«Ὁ κόλαξ στρατηγόν, καὶ δυνάστην, καὶ φίλους
 « καὶ τὰς πόλεις ἀνατρέπει,
 « λόγῳ κακουργῶ μικρὸν ἠδύναι χρόνον ».

δικαίως ἄρα καὶ ὁ κυνικός Διογένης εἶπε τὸ « κρείττον σε εἰς κόρακας ἐμπεισεῖν ἢ εἰς κόλακας, οἱ ζῶντας ἔτι τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν κατεσθίουσιν.

Ἦτο δὲ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἡ κολακία τέχνη τις αὐτόχρημα, μετ' εὐφύας καὶ χάριτος ἐξασκουμένη, πολλάκις μάλιστα καὶ ὑπὸ φιλοσόφων, ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν μεγιστάνων καὶ βασιλέων, ὡς ὁ κομφοδοποιὸς Ἀντιφάνης

μαρτυρεί περί τούτου, λέγων ἐν ταῖς **Δημνίαις** (παρ' Αθηναίῳ, αὐτόθι):

- « Εἶτ' ἔστι ἡ γένοιτ' ἂν ἡδίων τέχνη,
 « Ἦ πρόσδος ἄλλη τοῦ κολακεύειν εὐφυῶς ;
 « Ὁ ζωγράφος πονεῖ τι καὶ πικραίνεται.
 « Ὁ γεωργὸς ἐν ὄσοις ἔστι κινδύνοις ; πάλιν
 « πρότεστι πᾶσιν ἐπιμέλεια καὶ πόνοσ'·
 « Ἦμῖν δὲ μετὰ γέλωτος ὁ βίος καὶ τρυφῆσ'·
 « Οὐ γὰρ τὸ μέγιστον ἔργον ἔστι παιδιὰ,
 « Ἄδρὸν γελᾶσαι, σκῶψαι τιν', ἐκπιαίνε πολύν,
 « Ὄχ' ἡδύ; ἐμοὶ μὲν μετὰ τὸ πλουτεῖν δεύτερον ».

καὶ χαριέστατα εἶνε ὅσα περὶ κολάκων καὶ κολακίδων μνημονεύουσι τινες τῶν ἀρχαίων, καὶ ἰδίως ὁ Πλούταρχος (πῶς ἄν τις διακρίνειε τὸν κολάκα τοῦ φίλου), ὁ Ἀθήναιος (βιβλ. Γ' τῶν Δειπνοσοφιστῶν), ὁ Δουκιανὸς (περὶ τοῦ μὴ ραδίως πιστεύειν διαβολῇ), ὧν τινα παρατιθέμεθα ὧδε πρὸς φυγαγωγίαν τοῦ ἀναγνώστου.

Κλείσοφος ὁ ψωμοκόλαξ Φιλίππου τοῦ βασιλέως, ὅτε οὗτος ἀπώλεσε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐκ τραύματος ἐν μάχῃ, συνεξήλθε μετ' αὐτοῦ, ἔχων περιδεδεμένον καὶ αὐτὸς τὸν ἴδιον ὀφθαλμόν. Ὅτε δὲ πάλιν ἐπληρώθη ὁ Φίλιππος εἰς τὸ σκέλος, καὶ περιεπάτει χωλαίνων, συνηκολούθει καὶ ὁ Κλείσοφος, χωλαίνων καὶ αὐτὸς κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον· καὶ ἄν ποτε ὁ Φίλιππος, τρώγων τι δριμύ, συνέστρεφε τὸ πρόσωπον, ἐποίει καὶ αὐτὸς τὸν ἴδιον μορφασμόν, ὡς ἂν τάχα νὰ συνέπασχε τὸ αὐτό. Ἐπιτιμηθεὶς δὲ ποτε ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ὅτι ζητεῖ πάντοτε, « λησμονῶ », ἀπεκρίθη· χαρίσαντος δὲ ποτε τοῦ Φιλίππου πρὸς αὐτὸν ἵππο· πληγωμένον, ἐπώλησεν αὐτόν· ἐρωτηθεὶς δὲ μετὰ καιρὸν παρὰ τοῦ βασιλέως πῶς εἶνε ὁ ἵππος, « ἔγεινε θύμα τῆς πληγῆς του ἐκεῖνης », εἶπε.

Ἠγησίας δὲ ὁ κολάξ τοῦ Ἀλεξάνδρου (ἀλεξάνδρου κολάξ), ἐνοχλουμένου τούτου ὑπὸ μυῶν καὶ ἀποδιώκοντος αὐτάς, « αἱ μυῖαι αὐται, εἶπε, θὰ ἐξουσιᾶσιν ὅλας τὰς ἄλλας, διότι ἐφαγον ἐκ τοῦ αἵματός σου.

Ἀνάξαρχος δὲ ὁ φιλόσοφος, συνοδεύων ποτὲ τὸν Ἀλέξανδρον, γενομένης

βροντῆς ἰσχυρᾶς, ἠρώτησεν αὐτόν, « μή τι σὺ τοιοῦτον ἐποίησας, Ἀλέξανδρε, ὁ τοῦ Διός; »

Δέξιππος δὲ ὁ Ἀθηναῖος παγκρατιαστής, πληγωθέντος ποτὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ αἵματος ρέοντος ἐκ τῆς πληγῆς, ἀνεφώνησε μετὰ στόμφου τὸ δημηρικὸν ἐκεῖνο·

« Ἰχώρ, οἶός περ' τε ρεῖε μακάρει θεοσι. »

Οἱ δὲ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου κολακῆς (διονυσιολακῆς), μεταξὺ ἄλλων εὐτελῶν πρὸς αὐτὸν κολακειῶν, παρεῖχον καὶ τὰ πρόσωπα, ἵνα πτύη ἐπ' αὐτῶν, δσάκις ἀπεχρέμπετο, καὶ ἐγλυφον ἐπειτὰ τὰ πτύελά του καὶ αὐτὰ τὰ ἐμέσματά του, προσεπιλέγοντες, ὅτι ἦσαν γλυκύτερα μέλιτος.

Καὶ δῆμων δὲ καὶ πολιτειῶν ὄλων ἀναφέρονται γελοῖαι καὶ ἀηδεῖς κολακεῖαι πρὸς ἄρχοντας, ἢ ἡγεμόνας, ἐν ἐποχαῖς πολιτικῆς ἐξαχρειώσεως καὶ κοινωνικῆς ἐκπτώσεως. Γνωσταὶ εἶνε αἱ πρὸς Δημήτριον τὸν Φαληρέα ἀπονεμηθεῖσαι κολακευτικαὶ τιμαὶ ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, 365 ἰδρύσαντος εἰς τιμὴν αὐτοῦ ἀνδριάντας! Δημοχάρης δὲ, ὁ ἀνεφίδς τοῦ Δημοσθένους, ἔγραφεν ἐν τῇ κα'. τῶν ἑαυτοῦ ἱστοριῶν (παρ' Ἀθην., βιβ. Γ', κεφ. ιγ' -ιστ'), ἐκτραγωδῶν τὰς τερατώδεις καὶ εἰς ἄκρον ἐξευτελιστικὰς τῶν Ἀθηναίων κολακειὰς πρὸς Δημήτριον τὸν Πολιορκητήν. « Λεαίνης μὲν, λέγει, καὶ Λαμίας (τῶν ἐταίρων αὐτοῦ) Ἀφροδίτης ἱερά, καὶ Βουρίχου, καὶ Ἀδειμάντου, καὶ Ὀξυθέμιδος, τῶν κολάκων αὐτοῦ, καὶ βωμοί, καὶ ἡρῶα, καὶ σπονδαί· τούτων ἐκάστω καὶ παιᾶνες ἤδοντο, ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν Δημήτριον θαυμάζειν ἐπὶ τοῖς γινομένοις, καὶ λέγειν, ὅτι οὐδεὶς ἐπ' αὐτοῦ Ἀθηναίων γέγονε μέγας καὶ ἄδρὸς τὴν ψυχὴν. . . . Ἐπανελθόντα δὲ τὸν Δημήτριον ἀπὸ Λευκάδος καὶ τῆς Κερκύρας εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ Ἀθηναῖοι ἐδέχοντο, οὐ μόνον θυμῶντες, καὶ στεφανοῦντες, καὶ οἰνοχοοῦντες, ἀλλὰ καὶ προσόδια, καὶ χοροί, καὶ ἰθυφάλλῃ μετ' ὀρχήσεως καὶ φῶδης ἀπῆμτων αὐτοῖ

καὶ ἐφιστάμενοι κατὰ τοὺς ὄχλους, ἤδον ὀρχοῦμενοι καὶ ἐπάδοντες, ὡς εἴη μόνος θεὸς ἀληθινός, οἱ δὲ ἄλλοι καθεύδουσιν, ἢ ἀποδημοῦσιν, ἢ οὐκ εἰσιν· γερονῶς δ' εἴη ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Ἀφροδίτης, τῷ δὲ κάλλει διάφορος καὶ τῇ πρὸς πάντας φιλανθρωπία κοινός· δεόμενοι δ' αὐτοῦ, ἰκέτευον καὶ προσήχοντο». Αὐτὰ δὲ ταῦτα περίπου ἀναφέρει καὶ ὁ Δοῦρις ὁ Σάμιος ἐν τῇ κβ'. τῶν ἱστοριῶν του (παρ' Ἀθηναίῳ, αὐτόθι), ἐπιλέγων, « ταῦτ' ἤδον οἱ μαραθνωμάχοι, οὐ δημοσίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ' οἰκίαν, οἱ τὸν προσκυνήσαντα τὸν Περσῶν βασιλεῖα ἀποκτείναντες, οἱ τὰς ἀναρίθμους μυριάδων βαρβάρων φονεύσαντες ».

Μνημονεῦνται δὲ καὶ γυναῖκες, κολακεύουσαι τὰς ἡγεμονίδας, αἱ κολακίδες, αἵτινες καὶ κλιμακίδες προσηγορεύθησαν, κατὰ Κλέαρχον τὸν Σολέα (παρ' Ἀθηναίῳ, αὐτόθι), διότι, λέγει, « ταῖς ἀνάσσαις ἀρσενευόμεναι, κλιμακα κατεσκεύαζον ἐξ ἑαυτῶν οὕτως, ὡς ἐπὶ τοῖς νώτοις αὐτῶν τὴν ἀνάβασιν γίγνεσθαι καὶ τὴν κατάβασιν ταῖς ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν ὀχουμέναις ».

Καὶ αἱ αὐλαὶ τῶν Λαγιδῶν καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς μεγιστάνων ἔβριθον κολάκων διασῆμων καὶ κολακίδων· ὀλιγίστων ὅμως τούτων σώζονται βιογραφικαὶ πληροφορίες, ἐν τισὶ τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων τυχαίως πως καὶ ἀτελῶς ἐρριμέναι.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ὑπὸ Γ. Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗ.

(Συνέχεια.)

§ ιη'. Ὑπὸ τὸν ἀνήλικον υἱὸν τοῦ Χακίμ Τάχερ, ἢ μάλλον τὴν ἀντιβασιλευούσαν μεγάλοφρονα γυναῖκα Σίτ-ἔλ-Μελούκα καὶ τὸν μετ' αὐτὴν κυβερνήσαντα βεζίρη Μογκίβ-ἔδ-Δούλετ, οἱ Χριστιανοὶ ἐξηκολούθουν ν' ἀπολαύσωσι τῆς περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου τοῦ Χακίμ χορηγηθείσης αὐτοῖς προστασίας, πατριάρχου ὄντος

τότε τῶν ἡμετέρων τοῦ Λεοντίου, οὐ ἀγνοεῖται ἢ ἀκριβὴς χρονολογία τῆς ἀναρρήσεως καὶ ἢ διάρκειά τῆς πατριαρχίας. Τούτου πατριαρχοῦντος καὶ βασιλευόντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Τάχερ, ὅστις ἀναδείχθη ἐλευθέριος καὶ εὐσπλαγγος ἡγεμών, Μάαδ-Ἀμποῦ-Τεμίμ ἢ Μοστάνσερ-β'-Ἰλλάχ, ἢ μὲν Αἴγυπτος ὑπέστη ἀνυπολόγιστους καταστροφὰς ἐκ θεομηνιῶν, ὅσον λιμοῦ, καταγίδων, σεισμῶν καὶ πλημμυρῶν, ἢ δὲ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐχωρίσθη ὀριστικῶς εἰς Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν ἕνεκα τῆς ἐμμονῆς τῶν Ἐπισκόπων Ρώμης εἰς τὰς περὶ τὰ δόγματα καινοτομίας τῶν προκατόχων των καὶ τῶν ὑπερφιάλων καὶ ἀντιχριστιανικῶν ἀξιώσεων αὐτῶν, ἰδίως Λέοντος τοῦ θ'. οὗ οἱ λεγάτοι ἐτόλμησαν νὰ ἐπιθέσωσι τῇ 16ῃ Ἰουλίου τοῦ 1054 ἐπὶ τῆς ἀγίας τραπέζης τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας τὸν πῶλύκροτον τοῦ Πάπα ἀφορισμὸν κατὰ τοῦ Πατριάρχου Μιχαὴλ Κηρουλαρίου καὶ τῶν λοιπῶν κληρικῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τοι τὸ γεγονός τοῦτο παρὰ τῶν ἡμετέρων θεωρεῖται ὡς μῦθος. Ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Λέοντος μετὰ τοῦ Κηρουλαρίου καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου πληροφορούμεθα, ὅτι θὰ ὑφίστατο διένεξις τις τότε μεταξὺ τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας ἀφ' ἐνός καὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀφ' ἑτέρου, τούτου προσπαθοῦντος, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Βαρωνίου σωθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ Πάπα πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, νὰ ὑπαγάγη ὑπὸ τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοὺς δύο τούτους ἀποστολικὸς θρόνους. Ἡ σιωπὴ τῶν ἡμετέρων ἱστορικῶν ἐπὶ τοιοῦτου ἀντικειμένου καὶ ἡ ἐχθρική στάσις Πέτρου τοῦ τότε Ἀντιοχείας πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι καὶ ἂν ὑπῆρξε διένεξις τις, αὕτη θὰ ἦτο ἀσήμαντος καὶ ἀναξία τοῦ νὰ συγκαταλεχθῇ ἐν ταῖς κατὰ τοῦ Κηρουλαρίου κατηγορίαις πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Κωνσταντίνον τοῦ Πάπα. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὁ Λέωντιος, ἢ ὁ διαδεχθεὶς αὐτὸν Ἰωάννης η'. ὁ Κωθωνάτος, εἶδε τὴν ἐπισυμβᾶσαν τῷ 1057 καταστροφὴν τῆς Δεμρούας (ἴσως Ἐρμουπόλεως Μικρᾶς τῶν ἀρχαίων), ἣτις εἶχε τοῦ χρόνου προϊόντος κατασταθῆ τὸ κέντρον τῆς

Ἐκκλησίας τῶν Κοπτῶν, περιέχουσα δέκα ἐπτὰ ναοὺς καὶ πατριαρχεῖα, τὴν ἐκδοσιν αὐστηρῶν διαταγμάτων κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὧν αἱ μὲν νεωστὶ ἀνεγερθεῖσαι ἐκκλησίαι κατηδαφίσθησαν αὐθις, αἱ δὲ ἀρχαῖαι καθ' ἅπασαν τὴν Αἴγυπτον καὶ αὐτὴν τὴν Ἀλεξανδρείαν ἐκλείσθησαν, καὶ τὴν ἐπιβολὴν ταῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Χριστιανοῖς εἰσφορᾶς 14000 χρυσῶν, ἐξ ὧν χάρις τῇ πρὸς αὐτοὺς εὐνοίᾳ τοῦ διοικητοῦ τῆς πόλεως κατέβαλον μόνον 4000, ὧν τὰ ἡμίση αἱ ἡμέτεροι, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἦσαν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τοῦλάχιστον, ἰσάριθμοι τοῖς Κόπταις. Τῆς εὐμενείας ταύτης τοῦ διοικητοῦ Ἀλεξανδρείας ἐπωφεληθεὶς ὁ μέγιστος διὰ τῆς σιμωνίας ἀθροίσας πλούτη Πατριάρχης τῶν Κοπτῶν Ἀβδ-ἔλ-Μεσσίαχ, κατῴρωσε νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του τότε τὴν ὡς τὴν ἀρχαιοτάτην τῶν ἐκκλησιῶν θεωρουμένην τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ ἁγίου Ἀνιανοῦ διαδόχου τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου(1). Τὰ προκαλέσαντα τὸν διωγμὸν τοῦτον αἰτία λέγεται ὅτι ἦσαν ἡ ἄρνησις τοῦ βασιλέως τῆς χριστιανικῆς ἐτι Νουβίας τοῦ νὰ πληρῶσθαι τὸν ἐτήσιον φόρον, ἧς ὁ Χαλίφης ὑπόλογον κατέστησε τὸν Κόπτην Πατριάρχην, καὶ ἡ ἐν γένει τῶν Κοπτῶν εὐημερία, ἰδίως τῶν κατοίκων τῆς Δεμουάας, ἧτις ἐξήγειρε τὸν χόλον Καδῆ τινος ἐπισκεφθέντος αὐτήν. Μόλις ὁ διωγμὸς οὗτος ἐκόπασε καὶ ἰδοὺ νέαι συμφοραὶ ἐνέσκηψαν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον: σεισμὸς θάψας ὑπὸ τὰ ἔρειπια τῆς Ράμλας εἴκοσι πέντε χιλιάδας, λοιμὸς ἐρημώσας τὴν Γάνιν, ἐκ τῶν κατοίκων τῆς ὁποίας μάλιστα ἑκατοντάδες τινὲς ἐσώθησαν, ἀνταρσία τῆ 1069 τῶν Τούρκων καὶ Κούρδων σωματοφυλάκων τοῦ Χαλίφου, εἰς πέντε χιλιάδας ἀνερχομένων, οἵτινες πανταχοῦ τῆς κάτω Αἴγυπτου ἔφερον τὸ πῦρ καὶ τὸν σίδηρον, καὶ τέλος λιμὸς, ὅταν εὐδέποτε ἄλλοτε εἶδεν ἡ Αἴγυπτος, ἠραιοῦσαν ἐπαισθητῶς τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας. Τοιοῦτος ἦν ὁ λιμὸς οὗτος, ὥστε, καθὰ γράφει ὁ Μωχούβ, ὁ Βεζίρης μεταχαινῶν ποτὲ ἵνα ἐπισκεφθῇ τὸν Μοστάνσερ, ὑφ' ἐνός μόνου συνωδούθη θεράποντος, τῶν λοιπῶν μὴ δυνηθέντων νὰ παρακολουθήσωσιν ἕνεκα τῆς

(1) Μωχούβ, παρὰ Ρενωδῶ, σελ. 431-432.

ἐκ τῆς πείνης ἐξασθενήσεως τῶν δυνάμεων των. Ὁ ἵππος αὐτοῦ, προσδεθεὶς εἰς τὸν πυλῶνα τῶν ἀνακτόρων κατεβροχθίσθη ὑπὸ τριῶν λιμοττόντων, οὓς διέταξε νὰ σταυρώσωσι καὶ ὧν τὴν ἐπαύριον μόνον τὰ ὀστά εὐρέθησαν, τῶν σαρκῶν αὐτῶν ἰχρησιμευσασῶν τὴν νύκτα ὡς τροφή ταῖς ὁμοίαις των! Ἐκ τῶν δεκακισχιλίων κτηνῶν τοῦ Μοστάνσερ μόνον τρεῖς ἵπποι τῇ ἀπέμεινον, ἠναγκάσθη δ' οὗτος ὅπως τηρῇ εἰς πειθαρχίαν τοὺς σωματοφυλάκας του νὰ ἐκποιήσῃ ἅπαντα τὰ πολύτιμα σκευῆ του καὶ αὐτὰ τὰ κοσμήματα τῶν γυναικῶν του, ἀφείρας τοὺς λοιποὺς στρατιώτας ν' ἀρπάξωσι γυναῖκας καὶ τρέφονται ἐκ τῶν σαρκῶν των! Ταῦτα ἴσως ἐξηγοῦσιν ἡμῖν διατὶ Ἰωάννης ὁ ἡ', ὁ Κωδωνᾶτος, προσέτιμησε τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Τύρου, εἰς ἣν μετετέθη « οὐ κατὰ προεδρείαν, ἀλλὰ κατὰ μετάθεσιν ἀληθινήν. »

§ 10'. Φανεθέντος τῇ 1073 τοῦ ἀρχηγῶ τῶν Τούρκων ἀνταρτῶν Νάσερ-ἔδ-Δούλα ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ του Ἰλδεκούζ, ἡ μὲν τάξις ἀπεκατεστάθη κάπως ἐν Αἴγυπτῳ, ἀλλ' ἅπασα ἡ ἐξουσία περιήλθεν εἰς χεῖρας τῶν Βεζιρῶν, οἵτινες ἀνεδεικνύοντο τοῦλοιποῦ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ. Ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν Κοπτῶν, πρὸς ἐπίλυσιν τῆς μεταξύ τοῦ πατριάρχου αὐτῶν Κυρίλλου καὶ τῶν ἐπισκόπων του ἀναφυσίσεως διενέξεως, ἀθροισθείσης τῇ 1086 Συνόδου ἐν Μίσερ ἐν αὐτῇ τῇ ἐξοχικῇ οἰκίᾳ τοῦ διασήμεου Βεδρ-ἔλ-Γκεμάλ, ὃν ὁ Χαλίφης ἀνέδειξε τῇ 1074 ἀρχιστράτηγόν του (Ἐμίρ-ἔλ-Γκίους), καὶ τοῦ ἄκρου ἐνδιαφέραντος, ὅπερ ἐφάνη οὗτος δεικνύων πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ὁμοιοῦς μεταξύ τῶν Κοπτῶν, συμπεραίνομεν, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι ἐτη τῆς βασιλείας τοῦ Μοστάνσερ οἱ Χριστιανοὶ δὲν ὑφίσταντο πολλὰς καταδιώξεις, ἦσαν δ' ἔτι ἀρκούντως πολυάριθμοι, ἀφ' οὗ ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ συνήδρευσαν πενήτηκοντα δύο Κόπται Ἐπίσκοποι (1). Περὶ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας οὐδὲν εἰδικῶς γινώσκομεν, πλὴν τοῦ ὅτι κατὰ ταύτην περίπου τὴν ἐποχὴν ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ Σάββα τοῦ β', εἰκόζομεν ὅμως ὅτι θὰ ὑπέστη καταπίεσεις τινὰς, ἕνεκα τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ

(1) Μωχούβ, παρὰ Ρενωδῶ, σελ. 437.

ἀποστασίας τοῦ υἱοῦ τοῦ Βεδρ-ἔλ-Γκεμάλ, ἧς συνέπεια ἦν ἡ πηλοποιία τῆς πόλεως καὶ ἡ μετὰ τὴν παράδοσιν αὐτῆς ἐπιβολὴ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς προστίμου 240,000 χρυσῶν, ὧν μέγα μέρος θὰ κατέβαλον βεβαίως οἱ ἡμέτεροι καὶ ὁ πατριάρχης αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν καὶ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὠρίσθη ἐπίσημος ἔδρα ἡ Μίσερ, ὡς ἐπράχθη ὑπὸ τῶν Κοπτῶν ἐπὶ τῆς πατριαρχίας, κατὰ Οὐάνσεθ, τοῦ Ἀβδ-ἔλ-Μεσσίαχ, προκατόχου τοῦ ἐν λόγῳ Κυρίλλου,

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

Αἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΙΑΤΡΟΙ,

Τὴν φορὰν ταύτην τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν φινες—διότι κολακευόμεθα ὑπὸ τῆς παρηγόρου ἐλπίδος ὅτι ἀξιούμεθα ἐνίων τοιούτων—, ἴσως εὐρωσιν ὅτι ὁ τίτλος τοῦ σημερινῶ ἡμῶν λόγου φαίνεται ὄχι πρὸς κοινωφελῆ τινα ἀνταποκρινόμενος σκοπὸν καὶ συνεπῶς κάπως παρεκκλίνων τῆς ἀρχῆς ἡμῶν ἐν τῇ ἀναγραφῇ ἐπιστημονικῶν γεγονότων ἐν τῇ παραχωρημένῃ ἡμῖν ἐν ταῖς στήλαις τοῦ Κέκροπος θέσει.

Αἰτοῦμεν συγγνώμην ταπεινῶς, ἐὰν εἰς τὴν δικαίαν ταύτην παρατήρησιν τολμῶμεν ν' ἀντιτάξωμεν τὴν ὄχι ὀλιγώτερον δικαίαν ἀπάντησιν ἡμῶν, συνοψιζομένην εἰς τὰ ἑξῆς. Καὶ ἡ γενομένη καὶ ὁ μύσταξ δὲν φαίνονται πλασθέντα ὑπὸ τοῦ μεγάλου Σαβῶθ πρὸς τινα κοινωφελῆ σκοπὸν—ἐκτὸς ἂν ὡς τοιοῦτον παραδεχθῶμεν, κατὰ τινα ἀστεῖον, τὸ πρὸς τὰς πλυτριάς φιλετλητῆμον τοῦ ἐπουρανοῦ Πατρὸς, δημιουργήσαντες τὸ γένειον ὅπως τάχιστα ῥυπαίνωνται τὰ ὑποκάμισα κατὰ τὸν τράχηλον—, καὶ ἐν τούτοις πόσοι καὶ ποιηταὶ καὶ πεζογράφοι ἐξύμνησαν καὶ ἐνεκομίμασαν τὰ δύο ταῦτα περιττὰ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος μέρη; Καὶ δὲν ἐννοοῦμεν, ταῦτα γράφοντες, ὅτι αἱ γυναῖκες-ιατροὶ εἰσὶν ὡς οἱ μύστακες καὶ τὰ γένηα ὄντα περιττὰ, οὐτε ὅτι αἱ ἄτεχνοι ἡμῶν γραμματεῖς δύνανται καὶ κατὰ μίαν ἐτι βαθμίδα ν' ἀνέλθωσι τὴν κλίμακα τοῦ ἀρειμανίου, ἐκ τοῦ ὕψους τῆς ὁποίας « τὸ

παλληκᾶρι στρίφει τὸ μουστάκι του ». Διότι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τῶν περιστάσεων αἱ παμπληθεῖς δοκτορέσαι λάθροι θέλουσιν ἐπιπίσει καθ' ἡμῶν, ἐπισειούσαι τὰ διδακτικὰ αὐτῶν πτυχία, ἅπερ ἐν τῷ ἀγῶνι ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ὡς τρόπαια νίκης ἤσαντο, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ φίλος καὶ συνάδελφος δὲν θέλει λείπει νὰ ἐπιδείξῃ ἡμῖν τὴν ὥραιαν εἰκόνα, καθ' ἣν τὸ παλληκᾶρι ὁ Ἀλθωνός, « στρέφων τὸν ἀρειμάνιον μύστακά του », διέτασσε τὴν φίλην αὐτοῦ νὰ παρασκευάσῃ τὴν ὁποίαν ἐστραγγάλισεν ὄρνιθα « κιμπάπι, μωρή, κιμπάπι ». Καὶ ἐπὶ τέλους γράφομεν τὰ περὶ γυναικῶν ἱατρῶν διότι... διότι... ὁ νοήμων ἀναγνώστης θὰ ἐννοήσῃ διατὶ.

Καὶ εἶναι μὲν ὁμολογούμενον ὅτι ἡ πτωχὴ καὶ ἐν τῷ γίγνεσθαι φιλολογία ἡμῶν δὲν εὐμοιρεῖ ἐπιχειρημάτων ἀβεντικῶν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς χειραφετήσεως καὶ ἐπιστημονικῆς μορφώσεως τοῦ ὠραίου ἡμίσεως τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦθ' ὅπερ καὶ εἰς δύσκολον ἐμβάλλει θέσιν τὸν σοφόν (;), ὅστις, κατὰ τὸν Μολιέρον, δι' ἄλλοτριῶν μέτρων καὶ σταθμῶν ἀναμετρῶν, ἰδίαν ἐπιδεικνύεται ἱκανότητα, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύναμεθα ν' ἀρνηθῶμεν, ὅτι διὰ τὸν ἀπλῶς χρονογραφούντα καὶ χωλῶ τῷ ποδὶ τὴν ἀνέλξιον τῶν γεγονότων παρακολουθοῦντα ἡ ἀναγραφὴ ὀνομάτων, οἷα τὸ τοῦ ἡμετέρου Μελά καὶ τὸ τοῦ Γαλάτου φιλοσόφου Jules Simon, εἰσὶν ἀρκετὰ ἐφόδια, ὅπως διακηρύξωμεν, εὐθὺς ἀρχόμενοι, ὅτι ἡ τὰ νῦν τὸν πεπολιτισμένον κόσμον κατατακλύζουσα κοινωνικὴ ἐπανάστασις, ἡ τὴν χειραφετήσιν ἐπιδιώκουσα τοῦ ὠραίου φύλου καὶ ζητοῦσα νὰ ἐξισώσῃ ταῦτα τε δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα πρὸς τὸ... ἄσχημον, εἰ μὴ καθολοκληρίαν, τὸ πλεῖστον ὅμως ἀποτυγχάνει τοῦ ὄρθρου κοινωφελούς αὐτῆς σκοποῦ, ἀνοίγουσα χάσμα καὶ ὑπονομεύουσα τὰ θεμέλια τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος.

Ἦθελεν εἶσθαι ἄντικρυς παραφροσύνη νὰ ἀρνηθῆ τις, ὅτι ἡ ὑγιὴς ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσις τῆς γυναικὸς ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἀναμορφώσεως τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ μεγίστου τούτου κοινωνικοῦ προβλήματος, τοῦ μὴ λυομέ-

νου, οὔτε διὰ τῶν φυλακῶν, οὔτε διὰ τῆς λαιμητόμου, ὅσας καὶ ἂν αὕτη ὑποστῆ τροποποιήσεις, ἀλλ' οὐδὲ διὰ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τὸ νὰ δισχυρίζηται τις ὅμως, ὅτι ἡ γυνὴ ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλίπη τὸ τόσον ἐνδοξόν, ὅσον καὶ ἐπίζηλον ἐν τῷ κόσμῳ μέρος αὐτῆς, ὅπως μεταβῆ εἰς τὴν ἐτέραν τοῦ κοινωνικοῦ στρατοπέδου πτέρυγα, διὰ τὴν ὁποίαν ἂν ὄχι αἱ πνευματικαὶ, αἱ σωματικαὶ ὅμως δυνάμεις αὐτῆς εἰσιν ἀναντιρρήτως ἀνεπαρκεῖς, δὲν δύναται παρὰ νὰ λογισθῆ ὑπέρθασις τοῦ μέτρου, ὅπερ κατὰ τοὺς προπάτορας ἡμῶν τυγχάνει πάντοτε τὸ ἄριστον. Καὶ πράγματι, πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ δισχυρισμοῦ ἡμῶν λάθωμεν ὡς παράδειγμα τὴν γυναῖκα-ιατρόν, διότι καὶ ἡ μερική αὕτη περίπτωσις ἐγένετο ἀφορμὴ τοῦ σημερινοῦ ἡμῶν λόγου. Ὑποθέσωμεν συνοικεσίον ἀποτελούμενον ἐξ ἀνδρὸς ἐμπόρου καὶ γυναικὸς-ιατροῦ, διότι ἐπειδὴ ἡ γυνὴ εἶναι ἰατρὸς δὲν ἔπεται ὅτι δὲν εἶναι καὶ γυνή, καὶ συνεπῶς ἔχει ἀνάγκη εἰς τὸν οἰκογενειακὸν νὰ εἰσέλθῃ βίον. Ἀλλὰ πότε τὰ δύο μέρη τῶν τοῦ συνοικεσίου θ' ἀπολαύσωσιν ἡδονῶν; Ὁ σύζυγος πελαγοδρομεῖ δι' ἡμέρας ἀνά τὰς δυσχερείας τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, ἡ δὲ σύζυγος, καθὼ ἰατρὸς, καὶ τὴν νύκτα ἀκόμη τρέχει ἀνά τοὺς πελάτας αὐτῆς, μόλις δὲ εἰς τὸ γραφεῖον αὐτῆς εἰσελθούσα, ἔχει ἀνάγκη καὶ νὰ μελετήσῃ καὶ νὰ διατρέξῃ τὰ διάφορα ἐπιστημονικὰ φύλλα καὶ τὰς σημειώσεις αὐτῆς νὰ κατατάξῃ καὶ τέλος νὰ κανονίσῃ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπαύριον. Ἀλλὰ τότε πότε θὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ αὐτῆς βίου, ἢ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων αὐτῆς; διότι ἐν τῇ ὑποθέσει ἡμῶν παραδεχόμεθα ὅτι ἡ γυνὴ-ιατρός ἐν τῷ πολυκυμάντῳ αὐτῆς σταδίῳ, ὑπανδρευομένη, εὐρίσκει τὸν καιρὸν νὰ ρίψῃ εἰς τὸν κόσμον ἀνθρώπινους τινὰς ὑπάρξεις. Καὶ αἱ ὑπηρέτριαι; καὶ αἱ τροφοί; καὶ αἱ διδάσκαλοι; ἢ ἀνακράξωσι βεβηχίως οἱ ὑπέρμαχοι τῆς οἰκίας ἐντελοῦς χειραφετήσεως τῶν γυναικῶν, ὡς ἠκούσαμεν τοῦτο παρ' ἀμερικανίδος ἰατροῦ, μεθ' ἧς ποτε τὸ πρᾶγμα συνεζητήσαμεν. Κάλλιστα! Ὅταν καταστήσῃ λοιπὸν παρὰ τὸν μέλλοντα χρηστὸν

πολίτην, παρ' οὗτό τε ἔθνος καὶ ἡ ἀνθρωπότης τὸν ἀναμορφωτὴν ἐαυτῶν ἀπεκδέχονται, τὴν πεφωτισμένην καὶ ἀνεκτίμητον ποδηγέτησιν τοῦ μεμορφωμένου μητρικοῦ φίλτρου τὸ μίσθαρνον ὄργανον. . . Πλὴν ὅσω καὶ ἂν κατὰ τὰς δημοκρατικὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος παραδεχθῶμεν τὸ ὄργανον τοῦτο κατὰ βαθμίδας ἀνερχόμενον εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν, οὐδέποτε δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν μητέρα, ἣτις ἐντούτοις ἀναγκάζεται ὡς ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος ρεύματος τοῦ πολιτισμοῦ νὰ ἐγκαταλίπη τὸ εὐγενὲς καὶ ὑψηλὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἔργον αὐτῆς. Ἡ μικρὰ ἀγγελικὴ μορφή μάτην ζητεῖ εἰς τὴν ψυχρὰν ξένην ἀγκάλην τὰ φιλήματα καὶ τὰς θωπείας, ἅπερ ὄχι ἐκ τοῦ μᾶλλον ἢ ἥττον πλήρους βολαντίου, ἀλλ' ἐκ τῆς καρδίας ἀπορρέουσιν· ἡ πρώτη ἐκ τῶν ροδίνων χειλέων ἐξερχομένη ἡδεῖα λέξις « μῆτερ » ἀπόλλυται εἰς τὸ κενὸν τῆς μισθάρνου καρδίας, διότι ἡ πρὸς τὴν ἀπευθύνεται εὐρίσκειται μακρὰν, ὑπὸ τοῦ κοινωνικοῦ παρασυρομένη σάλου καὶ μὴ ἔχουσα τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον, ὅπως τόσον τὰ φυσικά, ὅσον καὶ τὰ ἠθικά καθοδηγήσῃ βήματα τῆς ἀσθενοῦς ἐκείνης ὑπάρξεως, εἰς τὴν ἐντούτοις ἔδωκε τὸ εἶναι καὶ ἦν ἐπὶ μακρὸν ἐν τοῖς σπλάγγνοις αὐτῆς ἔφερον. Ὄχιοντο πλέον ἅπαντα αἱ περὶ μακρὰς τραπέζας οἰκογενειακαὶ ἐστίασεις, καθ' ἃς ὑπὸ τὸ ἰλαρὸν τοῦ πατρὸς βλέμμα καὶ τὸ γλυκὺ τῆς μητρὸς μειδίημα οἱ ἀγγελόμορφοι νεοσσοὶ λησιμονοῦνται εἰς διαχύσεις καὶ μετὰ τῶν θρησκευτικῶν τροφῶν ὑγείων ἀρχῶν ἀπορροφῶσι τὰ νάματα. Μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐκλείψωσιν ἐντελῶς πλέον καὶ αὐτοὶ οἱ καὶ εἰς τὰ ζῶα ἀνεπτυγμένοι οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ καὶ ἡ γυνή-ιατρός, συναντῶσα τὸν σύζυγον αὐτῆς ἔμπορον, ὄχι περὶ τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ περὶ τῶν συμφερόντων αὐτῶν θὰ συνομιλῶσιν· ὁ δὲ εἰς τὴν ἐξοχὴν ἀνατρεφόμενος υἱὸς ἢ ἡ παρὰ ψυχραιμῶν καλογραϊῶν ἐκπαιδευομένη κόρη μετ' ἀπορίας θ' ἀκούσωσιν, ὅτι ἡ ἐφ' ἀμάξης διερχομένη γυνή-ιατρός εἶναι μήτηρ καὶ ὁ δυσάρεστος ἐκεῖνος κύριος, ὁ ἀπορροφώμενος ὑπὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς ἐφημερίδος δεστίου, εἶναι πατὴρ αὐτῶν. Εἰς δὲ τὸν δυνά-

μενον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἐν Εὐρώπῃ, καὶ μερικώτερον ἐν Γαλλίᾳ, ἀμφότερα τὰ εἰς γάμον κοινωνίαν συμβαλλόμενα μέρη ἐργάζονται εἰς ἴδια ἔργα ἐκάτερον καὶ ἐν τούτοις δὲν χαλᾷ ὁ κόσμος, ἀπαντῶμεν διὰ στατιστικῶν, ἐξελεγχθειῶν ὑπὸ μακρῶν συζητήσεων ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς ἰατρικῆς ἐν Παρισίοις, ὅτι ἕνεκα τῆς ὑπὸ μισθίων καὶ μακρὰν τῶν οἰκογενειῶν ἀνατροφῆς τῶν νηπίων ἢ θνησιμότης τούτων ἀνέρχεται εἰς τὸν καταπληκτικὸν ἀριθμὸν τῶν 70 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, μεθ' ὅλον τὸν προστατευτικὸν τῶν νηπίων νόμον τοῦ Roussel. Ἐὰν δὲ τὸ ἀξιοθρήνητον τοῦτο γεγονός, ὅπερ εἰς τοσοῦτους ἐμβάλλει φόβους τοὺς ἰθύνονταί τὰς τύχας τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους περὶ ἐλλατώσεως ἀντὶ αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γαλλίας, δύναται νὰ θεωρηθῆ ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἐνασχολήσεως τῆς γυναικὸς καὶ εἰς ἄλλα πλὴν τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων ἔργα, τὸ ἐφ' ἡμῖν θεωροῦμεν τοῦτο ὡς μέσον καταστρεπτικὸν τῆς ὑπερβολικῆς αὐξήσεως τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπομένως ἀποτελοῦν ἐν ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ μοιραίου νόμου τοῦ Μάλθου. Ἐὰν δὲ πάλιν τὴν ἠθικὴν τοῦ ζήτηματος λάθωμεν ἀποψιν καὶ κρίνωμεν ταύτην κατὰ τὰς εὐσυνειδήτους παρατηρήσεις τῶν κοινωνιολόγων, εὐρίσκομεν, ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ἢ κακῶς ἐννοουμένη χειραφέτησις τῶν γυναικῶν ὀλεθριώτατα ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῆς παρουσίας γενεᾶς, ἰδίως ἐν ταῖς χώραις, αἵτινες ὑπολαμβάνονται ὡς πρόδρομοὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

Ἡ ΓΕΝΕΣΙΣ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

Κατὰ τὸν Κ. ΦΛΑΜΑΡΙΩΝ,

ΤΟ ΤΕΛΟΣ.

(Συνέχεια.)

Θαυμάζομεν ἅπαντες σήμερον τὰ κάλλη τῆς γήινης φύσεως, τοὺς χλοεροῦς λόφους, τοὺς εὐώδεις λειμῶνας, τὰ ψιθυρίζοντα ρυάκια, τὰ

σκιερὰ δάση, τὰ ὑπὸ ἀναριθμήτου πλήθους ἄδόντων πτηνῶν κατωκνημένα ἄλση, τὰ ὑπὸ παγῶν ἑστεμμένα ὄρη, τὸ ἀχανὲς τῶν θαλασσῶν, τὰς θερμὰς δύσεις τοῦ Ἥλιου ἐντὸς περιχρῶσιν πορφυρῶν νεφῶν καὶ τὸ λαμπρὸν πρωϊνὸν φῶς τοῦ Ἥλιου ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων, ὅταν αἱ πρῶται ἀκτῖνες τὰς πρωίας τρέμουσιν ἐν ταῖς φαιαῖς ἀναθυμιάσεσι τῆς πεδιάδος.

Θαυμάζομεν τὰ ἀνθρώπινα ἔργα, ἅτινα ἐπιστέφουσι νῦν τὰ τῆς φύσεως, τὰς τολμηρὰς ὁδωγούς τὰς ἀπὸ ὄρους εἰς ὄρος ἀνυψωθείσας, ἐφ' ὧν τρέχει ὁ ἀτμός, τὰ πλοῖα, θαυμάσια οἰκοδομήματα διερχόμενα τὸν Ὀκεανόν, τὰς λαμπρὰς καὶ πλήρεις κατοίκων πόλεις, τὰ ἀνάκτορα, τοὺς ναοὺς, τὰς βιβλιοθήκας, μουσεῖα τοῦ πνεύματος, τὰς τέχνας τῆς γλυπτικῆς καὶ τῆς ζωγραφικῆς, αἵτινες ἰδανικοποιοῦσι τὴν πραγματικότητα, τὰς μουσικὰς ἐμπνεύσεις, αἵτινες μᾶς κάμνουσι νὰ λησιμονῶμεν τὸ χυδαῖον τῶν πραγμάτων, τὰ ἔργα τῆς διανοίας, ἣτις ἀνιχνεύει τὰ μυστήρια τῶν κόσμων καὶ μᾶς μεταβιβάζει εἰς τὸ ἄπειρον, καὶ ζῶμεν εὐδαίμονως ἐν τῷ μέσῳ τῆς τοσοῦτω ἀκτινοβολούσης ταύτης ζωῆς, ἧς ἡμεῖς αὐτοὶ ἐσμεν μέλος ἐνεργόν. Ἀλλ' ἅπαντα ἡ ὠραιότης αὕτη, ἅπαντα τὰ ἄνθη ταῦτα καὶ οἱ καρποὶ παρελεύσονται.

Ἡ Γῆ ἐγεννήθη, ἐπομένως θὰ ἀποθάνῃ.

Θὰ ἀποθάνῃ, εἴτε ἐκ γήρωσ, ὅταν τὰ ζωτικὰ στοιχεῖα τῆς φθορῶσιν, εἴτε ἕνεκα τῆς ἀποσθέσεως τοῦ Ἥλιου, ἐκ τῶν ἀκτίνων τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ αὐτῆς ἐξαρτᾶται. Ἡδύνατο ἐπίσης ν' ἀποθάνῃ ἐκ τυχαίου συμβάντος, ἐκ συγκρούσεως οὐρανοῦ τινὸς σώματος, ὅπερ θὰ τὴν συνήντα ἐν τῇ πορείᾳ του, τὸ τέλος ὅμως τοῦτο τοῦ κόσμου εἶναι τὸ ἀπιθανώτερον πάντων.

Δύναται, λέγομεν, ν' ἀποθάνῃ ἐκ φυσικοῦ θανάτου διὰ τῆς βραδείας ἀπορροφήσεως τῶν ζωτικῶν αὐτῆς στοιχείων. Εἶναι πράγματι πιθανὸν ὅτι ὁ ἄηρ καὶ τὸ ὕδωρ ἐλαττοῦνται. Ὁ Ὀκεανὸς ὡς καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα φαίνεται ὅτι ἦσαν ἄλλοτε περισσότερα ἢ σήμερον. Ὁ γήινος φλοιὸς διαπερνᾶται ὑπὸ τῶν ὑδάτων, ἅτινα συντίθενται χημικῶς εἰς λίθους, εἶναι δὲ σχεδὸν

βέβαιον, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ θερμοκρασία τῆς σφαίρας πλησιάζει τὴν τοῦ βράζοντος ὕδατος εἰς δέκα χιλιομέτρων βάθος καὶ ἐμποδίζει οὕτω τὸ ὕδωρ νὰ εἰσδύσῃ βαθύτερον ἢ ἀπορρόφησις ὅμως θέλει ἐξακολουθήσει μετὰ τῆς ἀποψύξεως τῆς σφαίρας. Τὸ ὄξυγονον, τὸ ἄζωτον καὶ τὸ ἀνθρακικόν ὄξύ, ἅτινα ἀποτελοῦσιν τὴν ἀτμοσφαιρᾶν μας, φαίνονται ἐπίσης ὑφισταμένα βραδυτέραν πως ἀπορρόφησιν. Ὁ μελετῶν δύναται νὰ προῖδῃ, διὰ μέσου τῆς ὁμίχλης τῶν ἐπελευτομένων αἰώνων, τὴν λίαν ἀπομακρυσμένην ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Γῆ, στερηθεῖσα τοῦ ὕδατινου ἀτμοῦ τῆς ἀτμοσφαιρας, ὅστις τὴν ὑπεραπίζει ἀπὸ τοῦ παγεροῦ ψύχους τοῦ χάους, διὰ τῆς συγκεντρώσεως περὶ αὐτὴν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὡς ἐντὸς θερμοκήπου, θέλει ἀποφυγῆ ὑπὸ τοῦ ὕπνου τοῦ θανάτου. Ἐκ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρέων, τὸ σάβανον τῶν χιόνων θέλει κατέλθαι ἐπὶ τὰ ὄροπέδια καὶ τὰς κοιλάδας, ἀποδιώκων ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν ζωὴν καὶ τὸν πολιτισμὸν καὶ καλύπτον διὰ παντὸς τὰς πόλεις καὶ τὰ ἔθνη, ἅτινα θέλει συναντήσῃ κατὰ τὴν πορείαν του. Ἡ ἀνθρώπιнос ζωὴ καὶ ἐνεργητικότης θέλουσι περιορισθῆ ἀνεπαίσθητως ἐντὸς τῆς μεταξύ τῶν τροπικῶν ζώνης. Ἡ Πετροῦπολις, τὸ Βερολίνον, τὸ Λονδίνον, οἱ Παρίσιοι, ἡ Βιέννη, ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Ρώμη θέλουσι κοιμηθῆ ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην ὑπὸ τὸ αἰώνιον αὐτῶν σάβανον. Ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ἡ ἰσημερινὴ ἀνθρωπότης θέλει ἐπιχειρῆζεσθαι ματαίως ἀρκτικὰς ἐκδρομάς, ὅπως ἐπανεύρη ὑπὸ τοὺς πάγους τὴν τοποθεσίαν τῶν Παρισίων, τῆς Λυόνος, τῶν Βορδιγάλων, τῆς Μασσαλίας. Τὰ παράλια θέλουσιν ἀλλοιωθῆ καὶ ὁ γεωγραφικὸς χάρτης τῆς γῆς μεταβληθῆ. Δὲν θέλουσι ζῆ πλέον, δὲν θέλουσιν ἀναπνεῖ πλέον εἰμὴ ἐν τῇ ἰσημερινῇ ζώνῃ, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ τελευταία ἀνθρωπίνη οἰκογένεια θέλει ἔλθαι νὰ καθῆσθαι, νεκρωμένη ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης, ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς τελευταίας θαλάσσης ἀπέναντι τῶν ἀκτίνων τοῦ Ἥλιου, ὅστις δὲν θέλει τοῦ λοιποῦ φωτίζει ἐδῶ κάτω εἰμὴ κινούμενον τάφον, περιστρεφόμενον ἀλόγως περὶ ἀνωφελὲς φῶς καὶ ἄγονον θερμότητα.

Φαίνεται ὅτι ἡ γείτων ἡμῶν Σελήνη, νεωτέρα τῆς Γῆς, διότι εἶναι θυγάτηρ τῆς, ἀλλὰ μικρότερα, ἐλαφρότερα καὶ ἀσθενεστέρα, ἀπώλεσε πλέον τὸ μέγιστον μέρος τῶν ὑγρῶν τῆς καὶ τῶν ἀερίων τῆς· διότι οἱ ἀπειράριθμοι κρατῆρες, οἵτινες διὰ τῶν χαινόντων φαρύγγων τῶν διετρύπησαν αὐτήν, δὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἐμέσωσι τὰ πεφλογισμένα σπλάγγνα τῆς, εἰ μὴ ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἡ σεληνίτις ἀτμοσφαιρα θὰ ἦτον ἀσυκρίτως πυκνότερα τῆς σημερινῆς.

Ἴσως περιστάμεθα ἐντεῦθεν, χωρὶς νὰ φανταζώμεθα τοῦτο, εἰς τὴν ἀγωνίαν τῶν τελευταίων φυλῶν τῆς σεληνίτιδος ἀνθρωπότητος, παλαιούσης κατὰ τῆς εἰσβολῆς τοῦ ψύχους καὶ τοῦ θανάτου. Ὡ! ἂν οἱ οὐράνιοι οὗτοί γείτονεσ ἡμῶν ἠδύνατο νὰ μᾶς ὁμιλήσωσι τηλεγραφικῶς καὶ μᾶς διηγηθῶσι τὴν ἱστορίαν των!

Ὁ πλανήτης Ἄρης, προγενέστερος τῆς Γῆς, εἶναι μικρότερος καὶ φαίνεται πλέον προκλιωρημένος ἡμῶν· διότι αἱ θάλασσαί του δὲν κατέχουσιν ὡς αἱ ἡμέτεραί τὰ τρία τέταρτα τῆς σφαίρας, καὶ εἰσι περιορισμένοι εἰς μακρὰς καὶ στενάς μεσογείους. Ἡ ἄρειος ἀνθρωπότης ἀναμφιβόλως ἔφθασεν ἤδη εἰς τὸ ἀπόγειόν τῆς, ἐν ᾧ ἡμεῖς μόλις ἐξήλθομεν ἐκ τῆς παιδικῆς καταστάσεως καὶ τῆς βραβαρότητος.

Πλὴν ἴσως ἡ Γῆ ζῆσῃ πολὺ ἔτι, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ εἰμὴ ὅταν σθεσθῆ ὁ Ἥλιος. Ἡ τύχη ἡμῶν θὰ ἦτο ἡ αὐτή, τῇ ἀληθείᾳ, θὰ ἦτο πάντοτε ὁ ἐκ ψύχους θάνατος· ἀλλὰ θὰ ἀνεβάλλετο εἰς μακροτέραν λῆξιν. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἡ φύσις μᾶς ἐπιφυλάττει βεβαίως ἑκατομμύρια τινὰ ἔτι ἐτῶν ὑπάρξεως, ἐν τῇ δευτέρᾳ μόνον δι' ἑκατομμυρίων αἰώνων πρέπει ν' ἀπαριθμῶμεν τὰ στάδια τοῦ μέλλοντος. Ἡ ἀνθρωπότης θέλει μεταμορφωθῆ φυσικῶς τε καὶ ἠθικῶς πολὺν χρόνον πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὸ ἀπόγειόν τῆς, πολὺν χρόνον πρὶν ἢ παρακμάσῃ.

Ὁ Ἥλιος θέλει σθεσθῆ. Ἀπόλλυσι διαρκῶς μέρος τῆς θερμότητός του, διότι ἡ ἐνέργεια ἣν δαπανᾷ εἰς τὴν ἀκτινοβολήσιν του εἶναι, ἵνα οὕτως εἰπωμέν, ἀκατάληπτος. Ἡ ἐκδιδομένη θερμότης ὑπὸ τοῦ ἀστέρος τούτου ἤθελε βράσει, καθ' ὥραν, 2900 ἑκατομμύρια κυβικῶν

κυβικῶν ὕδατος ἐν τῇ θερμοκρασίᾳ τοῦ πάγου εὑρισκομένου. Ἄπαντα σχεδὸν ἡ θερμότης αὕτη χάνεται ἐν τῇ ἐκτάσει. Ἡ ποσότης, ἣν οἱ πλανῆται ἀναχαιτίζουν κατὰ τὴν πορείαν τῆς καὶ χρησιμοποιοῦσιν ὑπὲρ τῆς ζωῆς των, εἶναι ἀσήμαντος σχετικῶς πρὸς τὴν χανομένην. Δυναμέθα, φέρ' εἰπεῖν, νὰ ὑπολογίσωμεν ὅποιον εἶναι τὸ κλάσμα τῆς θερμότητος ὅπερ ἡ Γῆ δέχεται. Θέλει μᾶς ἀρκέσει πρὸς τοῦτο νὰ φαντασθῶμεν μίαν ὑπερμεγέθη κοίλην σφαιρᾶν περικυκλοῦσαν τὸν Ἥλιον, ἔχουσαν τὸ κέντρον τῆς εἰς τὸ κέντρον τοῦ Ἥλιου, καὶ ἣς ἡ ἐπιφάνεια νὰ καίται εἰς τὴν ἀπόστασιν εἰς ἣν εὐριακόμεθα, δηλαδή εἰς 37 ἑκατομμύρια λευγῶν ἀπόστασιν. Ὁ δίσκος τῆς Γῆς εἶναι πρὸς τὴν ὀλικὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἀχανοῦς αὐτῆς ἰδεώδους σφαίρας ὡς 4 πρὸς 2,300,000,000. Ἡ ἀπολλυμένη ἔθεν ἡλιακὴ θερμότης παρὰ τὴν Γῆν, ἐν τῷ ἀπείρῳ, εἶναι κατὰ δύο δισεκατομμύρια μεγαλειτέρα ἐκείνης, ἣν ἡ σφαιρὰ μας συνατᾷ καθ' ὅδον καὶ χρησιμοποιεῖ! Ἄπαντες οἱ πλανῆται ἡνωμένοι δὲν κρατοῦσιν εἰμὴ μέρος ἐλαχιστότατον τῆς ἀπείρου ταύτης ἀκτινοβολίας.

Ἄν ὁ Ἥλιος συμπυκνοῦται ἔτι καὶ νῦν μετὰ ταχύτητος ἐπαρκούσης ὅπως ἀντισταθμίξῃ τοιαύτην ἀπώλειαν, ἢ ἂν ὁ ὑετὸς τῶν ἀερολίθων, ὅστις πρέπει ἀδιακόπως νὰ καταπίπτῃ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του, ἀρκεῖ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν διαφοράν, ὁ Ἥλιος δὲν ἀποψύχεται ἔτι· ἀλλ' ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἡ τῆς ἀποψύξεως περιόδός του ἤρξατο ἤδη. Τοῦτο δὲ εἶναι πιθανώτερον, διότι αἱ κηλίδες, αἵτινες περιοδικῶς καλύπτουσιν αὐτὸν, δὲν δύναται ἢ νὰ θεωρῶνται ὡς ἐκδηλώσεις ἀποψύξεως. Ἐλευσεται ἡμέρα, καθ' ἣν αἱ κηλίδες αὐταὶ ἔσονται πολυαριθμότεραι ἢ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν καὶ καθ' ἣν θέλουσιν ἀρχίσει νὰ ἀποκρύπτωσι σημαντικὸν μέρος τῆς ἡλιακῆς σφαίρας. Ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ἡ ἐπισκότισις θέλει βαθμηδὸν ἐπαυξάνει, ἀλλ' οὐχὶ κανονικῶς, διότι τὰ πρῶτα τμήματα τοῦ φλοιοῦ, ἅτινα θέλουσι καλύψει τὴν διάπυρον βευστήν ἐπιφάνειαν, δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ κατακρημινισθῶσι καὶ ἀντικατασταθῶσιν ὑπὸ νέων σχηματισμῶν.

Οἱ μέλλοντες αἰῶνες θέλουσιν ἶδει τὸν Ἥλιον πολλακίς σβεννύμενον καὶ αὐτὸς φωτιζόμενον, μέχρι τῆς ἀπωτάτης ἡμέρας, καθ' ἣν ἡ ἀποψύξις θέλει ὀριστικῶς καταλάβει ὀλόκληρον τὴν ἐπιφάνειαν, ὅτε αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες, διαλείπουσαι καὶ ἀμυδραὶ, θέλουσι διὰ παντὸς ἀφανισθῆ, ὅτε ὁ ὑπερμεγέθης διάπυρος μύδρος θέλει ἐπισκοτισθῆ, ὅπως μὴ ἐπανέλθῃ πλέον ἵνα φαιδρῶνῃ τὴν φύσιν διὰ τῆς γλυκαίας εὐεργεσίας τοῦ φωτός. Εἶναι τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὅπερ ἔφαλεν ἐπὶ στιγμῇ ἐπὶ τῆς ἐλαφρᾶς λύρας τοῦ ὀφιοῦς τοῦ Ρόλλα.

Τὸ μηδέν! τὸ μηδέν! Βλέπεις τὴν ἀχανῆ σκιάν του,

Ἥτις διαθιβρώσκει τὸν Ἥλιον ἐπὶ τοῦ πεπυρωμένου ἄξονός του;

Ἡ σκιά ἐφαπλοῦται καὶ διαδίδεται... ἡ αἰωνιότης ἄρχεται!..

Ἐἶδομεν ἤδη ἐν τῷ οὐρανῷ εἴκοσι πέντε ἀστέρας λάμποντας μετὰ σπασμωδικοῦ φωτός καὶ μεταπίπτοντας εἰς ἀπόσθειν πρόδρομον τοῦ θανάτου· λαμπροὶ ἀστέρες χαιρετισθέντες ὑπὸ τῶν πατέρων μας ἐξηφανίσθησαν ἤδη ἐκ τοῦ χάρτου τοῦ οὐρανοῦ· ὁ Ἥλιος δὲν εἶναι ἢ ἀστὴρ· θέλει ἐπομένως ὑποστῆ τὴν τύχην τῶν ἀδελφῶν του· οἱ ἥλιοι, ὡς οἱ κόσμοι, δὲν γεννῶνται ἢ ὅπως ἀποθάνωσι, καὶ ἐν τῇ αἰωνιότητι ὁ μακροχρόνιος βίος των δὲν διήρκεσεν εἰμὴ ὅσον (μία πρωία.)»

Ὁ Ἥλιος τότε, ἀστὴρ σκοτεινός, ἀλλ' ἀθερμὸς ἔτι, ἠλεκτρῶδης καὶ ἀναμφιβόλως ἀμυδρῶς φωτιζόμενος ὑπὸ τῶν κυματωδῶν φώτων τοῦ μαγνητικοῦ σέλαος, ἔσεται παμμεγέθης κόσμος κατοικούμενος ὑπὸ παραδόξων ὄντων. Περὶ αὐτὸν θέλουσιν ἐξακολουθεῖ περιστρεφόμενοι οἱ τῶν πλανητῶν τάφοι, μέχρις οὐ ὀλόκληρος ἡ ἡλιακὴ δημοκρατία θέλει ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, ὅπως καταλίπῃ τὴν θέσιν τῆς εἰς ἄλλα συστήματα κόσμων, εἰς ἄλλους ἡλίους, εἰς ἄλλας Γαίας, εἰς ἄλλας ἀνθρωπότητας, εἰς ἄλλας ψυχὰς-διαδόχους μας ἐν τῇ παγκοσμίᾳ καὶ αἰωνίᾳ ἱστορίᾳ.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

ΑΠΟ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΕΙΣ ΒΡΑΣΙΛΙΑΝ
ΔΙΑ ΞΗΡΑΣ

ὑπὸ
ΔΟΥΔΟΒΙΚΟΤ ΒΟΥΞΕΝΑΡΑ

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Ἀπότομος διακοπή περιηγήσεως διὰ σλί-
τας. — Ἄθλοι τοῦ λοχαγοῦ Γιεμενόφ. —
Ἄνδρες, γυναῖκες ἢ σκάφανδρα. — Φοβερά
διαταγή. — Συνοδία καταδίκων. — Οἱ εἰς
Σιβηρίαν ἐξόριστοι. — Ἀθλιότητες τῆς ἐξο-
ρίας. — Τὸ Μέλο σερόνάια ἢ τὸ ἄσμα τῶν
ῥώσων καταδίκων. — Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ. —
Ἀνάκρισις. — Ἐνθα γίνεται λόγος περὶ τῶν
χωρῶν τοῦ ἰσημερινοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑπερ-
βορείων χωρῶν. — Περιηγήται ἢ συνομῶται. —
Ῥώσοι ἢ Γάλλοι.

— "Ἄλτ! διέταξε προστακτικῶς φωνὴ ἀν-
τηχήσασα ὡς ὁ ξηρὸς κρότος μαστιγῶς.

— Τι ἄλλο τρέχει; ἠρώτησεν ἔντρομος ἑτέρα
φωνή, φαινομένη ὅτι ἐξέρχεται ἐκ σλίτας μετὰ
μεγίστης ταχύτητος ὀλισθαίνουσης.

— Νιτσέβο, — τίποτε. — ἀπεκρίθη ὁ
γιέμιστικ (ταχυδρόμος), μαστίζων ἰσχυρῶς
τοὺς ἵππους.

« Χά! χελιδόνια μου... Χά!

— "Ἄλτ!... ἐπανελάθε μεθ' ὕφους μὴ
ἐπιτρέποντος ἀντιρρήσεις ἢ φωνὴ τοῦ πρώτου
λαλήσαντος.

— Ἐμπρός!... ὠρέτο ὁ γέμιστικ, θέλων
νὰ διέλθῃ.

Ὁ κρότος πολλῶν ὀπλῶν πληρουμένων
ἐσπευσμένως ἤκούσθη ἐν τῷ μέσῳ τῶν πυκνῶν
νιφάδων τῆς χιόνος, καὶ ἀμυδρὰ χαλύδων ἀνα-
λαμπή διεκρίθη διὰ τῆς πυκνῆς ὀμίχλης.

Ἡ σλίτα ἔμειλε νὰ φθάσῃ ὡς βέλος ἐν τῷ
μέσῳ ἐπικινδύνου ἡμικυκλίου προτεταμένων
λογγῶν. Ὁ ἀμαξηλάτης, τρομάξας, ἀπεπειράθη
ν' ἀναχαίτησιν τοὺς ἵππους διὰ τοῦ ἀλλοκότου
ἐκείνου τῶν χειλέων τραυλισμοῦ, ὅστις εἶναι
ιδιᾶζων εἰς τοὺς ῥώσσους ἀμαξηλάτας ἀλλὰ δὲν
το κατώρθωσε.

Κατὰ δυστυχίαν καὶ τὸ σχοινίον, ἔπερ, ἀντὶ
ἡνίων χρησιμεῖον, ἐχαλιναγώγει διὰ δυνάμεως,
διπλασίας ὑπὸ τοῦ φόβου καθισταμένης, τοὺς
ἵππους, ἐκόπη αἴφνης.

Καταστροφή ἐπέκειτο, ὅτε ἡ μορφὴ ὑψηλο-
σώμου ἀνδρός, ἡμφιεσμένου μακρὰν σισύραν
καὶ ἔχοντος τὴν κεφαλὴν κεχωσμένην ἐντὸς
σιτυρωτοῦ καλύμματος, ἐνεφανίσθη ἐνώπιον
τῆς τρόικας.

Γνωστόν ἐστίν, ὅτι τὰ ῥώσικα ἔλκηθρα ἢ
σλίται σύρονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τριῶν
ἵππων. Ἐν τῷ μέσῳ, μετὰ τῶν ἀξόνων, ζεύ-
γνυται ἑλαφρὸς καὶ ῥωμαλαῖος ἵππος, ὅστις
προβαίνει τριποδίζων, εἰς δὲ τὰ πλάγια ἀνά
εἰς ἑλαφρότερος ἵππος, ἀδιακόπως καλπάζων.
Τὰ ἄκρα τῶν ἀξόνων ἐνοῦνται ὑπὸ τῆς ντού-
γκας, ἐχούσης σχῆμα ἡμικυκλίου ἢ ὑπερμε-
γέθους πετάλου, ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῖου
εἶναι ἀνηρητημένος μέγας κώδων, ὁ ἤχος οὐτινος
ἀκούεται εἰς ἀπόστασιν μεγαλειτέρην τῆς τοῦ
χιλιομέτρου.

Στερεῶς συνεχόμενος ὑπὸ τῶν λωρίων ἐνθα
ἐνοῦται ἢ ντούγκα μετὰ τῶν ἀξόνων ὁ μεσαῖος
ἵππος, ὅστις ἀναγκάζεται ὡς ἐκ περισσοῦ ὑπὸ
τῶν ἡνίων νὰ κρατῇ πάντοτε ἀνωρθωμένην τὴν
κεφαλὴν καὶ νὰ βλέπῃ πρὸς τὰ ἔμπρός, δὲν δύ-
ναται ν' ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς μεσαίας τῆς σλίτας
γραμμῆς, ἐν ᾧ οἱ δύο σύντροφοί του δύνανται
νὰ καλπάζωσιν ἐλευθέρως καὶ νὰ στρέψωσιν τὴν
κεφαλὴν καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἡνίοχον.

Ὁ ἄγνωστος, ὡς ἀνὴρ γιγώσκων τὴν λεπτο-
μέρειαν ταύτην καὶ ἠξεύρων νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς
φυσικῆς αὐτοῦ ῥώμης, οὐδὲ στιγμὴν ἐδύστασε.

Συνέλαβε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἀπὸ τῶν
μυκτῆρων τὸν μεσαῖον ἵππον, συνέσφιγξε διὰ
τῶν δακτύλων τοῦ τὸ λῖαν εὐαίσθητον τοῦτο
ὄργανον καὶ ἐβίασε τὸ τρέμον ἐκ τοῦ πόνου ζῶον
νὰ γονατίσῃ, ταῦτα δὲ πάντα ἐπετέλεσεν εἰς
διάστημα μόνον ἐνὸς λεπτοῦ.

Ἡ σλίτα, διακοπίσης αἰφνιδίως τῆς πρὸς τὰ
πρῶτα κινήσεώς της, ἀνετράπη, μεθ' ὅλα τὰ εἰς
τὰ πλάγια κυρτὰ μακρὰ ξύλα, ἅτινα χρησι-
μεύουσι εἰς τὸ ἐξασφαλίζωσιν ἀπὸ ἀνατροπῆς
αὐτήν.

Ὁ ἀμαξηλάτης, ὅστις ἐκάθητο οὐχὶ ἀνέτως
ἐπὶ τοῦ καλύπτοντος τοὺς πόδας τῶν ἐποχου-
μένων στέγασμα, ἐξερρίχθη ταυτοχρόνως ἐν
τῷ μέσῳ τῶν χροῶν.

— Καὶ λοιπὸν! παλληκάρια μου, ἐπανελάθε
μετὰ τοῦ δεσποτικοῦ ὕφους τοῦ, ἔπερ κατέστησεν
ἐλαφρῶς εἰρωνικόν, ὁ δοὺς τοιοῦτο δεῖγμα σω-
ματικῆς ῥώμης ἀνὴρ, εἶχατε ἀπόφασιν μετὰ τὴν
ἀλήθειαν νὰ περιπαίξετε τὸν ἀγαθὸν λοχαγὸν
Γιεμενόφ.

« Εἶσθε πολὺ νέβι ἀκόμη! φίλτατοι, πολὺ
νέοι ὥστε νὰ δυνηθῆτε νὰ ἐξαπατήσητε γραῖαν
ἄρκτον τῆς Σιβηρίας, ὅποια ἐγώ.

« Τώρα ἀνάγκη νὰ ἐξέλθητε τῆς κρύπτῆς σας
καὶ τάχιστα μάλιστα.

« Ἐμπρός!... ἄς τελειώσωμεν.

Πεπνιγμένα παράπονα ἐξήρχοντο ἐν τοῦ ἔλ-
κῆρου, ἦτο δὲ χαλεπὸν, ἀν οὐχὶ ὅλως ἀδύνα-
τος, εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ὁδοιπόρους νὰ ὑπακουέωσιν
εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ φοβεροῦ λοχαγοῦ Γιε-
μενόφ.

— "Ε! σεῖς, εἶπε πρὸς τοὺς περιστοιχίζον-
τας αὐτὸν στρατιώτας, ἀνορθώσατε τοῦτο τὸ
πράγμα, ἀντὶ νὰ κάθησθε νὰ με βλέπητε με, μά-
τια ὅμοια παγωμένων ψαριῶν, καὶ ἀποσύρατε
μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης εἰς τὴν κατάστασιν τῶν
προφυλάξεως τοὺς ἐν αὐτῷ εὐρισκομένους.

Οἱ στρατιῶται, κοζάκοι τοῦ πεζικοῦ, δὲν ἀ-
φῆκαν νὰ τοῖς ἐπαναληφθῇ ἢ προσταγή. Χωρὶς
τὸ παράπαν νὰ σκεφθῶσιν οὔτε περὶ τοῦ περιέ-
χοντος, οὔτε περὶ τοῦ περιεχομένου, ἐρρίφθησαν
ἐπὶ τῆς σλίτας, συνέτριψαν τὸ κιβώτιον διὰ πε-
λέκειων καὶ κτυπήματων διὰ τῶν ἀκτηρίδων τῶν
τουφεκίων τῶν, ἐξήρθωσαν τὰ μέλη της, ἔσχισαν
τὸ ἐσωτερικῶς καλύπτον αὐτὴν δερμάτινον ἐπί-
στωμα, εἶτα ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ διεσκορπίσαν
ἐνθεν κἀκεῖσε τὰ περιεχόμενα ἐπὶ τοῦ ἐκ χιόνος
τάπητος.

Τοῦτο ἀναμφιβόλως ἦτο ἡ μέθοδος τοῦ « ἀ-
νορθοῦν τι ».

Ὁ λοχαγὸς Γιεμενόφ ἐθεᾶτο ἀπαθῶς τὴν
γραφικὴν ἀλλὰ καὶ θλιβερὰν ἅμα σύγχυσιν τῶν
πολυπληθῶν ἀντικειμένων, ἅτινα εἶχον συλ-
λεχθῆ ἔπως χρησιμεύσωσιν εἰς μακρυνὴν ὁδοί-

πορίαν διὰ μέτου τῆς ἀχανοῦς χώρας τοῦ φύχους.
Τροφαὶ συμπετηγμένοι, σάκκοι παντὸς εἶδους,
ἀλλᾶντες, κιβώτια, φιάλαι ῥακίου, σχοινία,
κηρία, δίπυρα, πελέκεις καὶ ἄλλα ἀπετέλουν
παράξενον κλίην ἀφ' ἧς ἔκειντο ἀκίνητοι οἱ
δύο ὁδοιπόροι.

Λέγομεν ὁδοιπόροι χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τι
περὶ τοῦ γένους τῶν δύο τούτων ὄντων, διότι
ἦσαν τότε ξενοτρόπως καὶ ἐρμητικῶς περιτε-
τυλιγμένοι ἐντὸς παχειῶν καὶ μεγάλων μηλωτῶν,
αἵτινες ἐδιπλασίαζον τὸν ὄγκον τοῦ σώματός
των, ὥστε ὁμοιάζον πως πρὸς δύτας ἐνδεδυ-
μένους σκάφανδρα.

— Δὲν κινοῦν οὔτε χεῖρας οὔτε πόδας,
ἐψιθύρισεν ὁ λοχαγὸς μετὰ τινος ἀνησυχίας.

« Οἱ βλάκες, θὰ ἔκαμον τὴν ἀνοσίαν καὶ
ἀφῆκαν νὰ τοὺς φρονέωσι.

Οἱ φόβοι τοῦ λοχαγοῦ δὲν ἐπηλήθευσαν
εὐτυχῶς, διότι οἱ δύο συνοδοιπόροι, ἀφ' οὗ
ἕκαστος συνελήφθη ὑπὸ δύο κοζάκων, ἀφηρέθη
μέρους τῶν ἐνδυμάτων καὶ ἰσχυρῶς προσετρίβη
διὰ χιόνος εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον,
ἠνέφξαν τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ὁμοχρόνως ἐπτάρ-
θησαν ἰσχυρῶς, ἔπερ ἦτο ἐνδειξίς ὅτι ἐπανελή-
φθησαν αἱ φυσιολογικαὶ λειτουργίαι.

— Ποῦ διάβολο εἴμεθα καὶ τί ἔτρεξε; ἀνε-
κραξεν ὁ εἰς αὐτῶν γαλλιστί.

— Μὰ τὸν Θεόν, οὔτε ἐγὼ ἠξεύρω, ἀπεκρίθη
ὁ ἕτερος εἰς τὴν αὐτὴν γλώσσαν.

Εἶτα, στρέψαντες τὸ βλέμμα, εἶδο, τὸ ἔλκη-
θρον συντετριμμένον, τοὺς ἵππους τρέμοντας
ἔτι, τὰ πράγματά των διεσκορπισμένα ἐπὶ τῆς
χιόνος. Τότε ὁ πρῶτος ἐπανελάθε μετὰ κλαυθ-
μηρᾶς σχεδὸν φωνῆς.

— Καὶ ἄλλο δυστύχημα!

« Τὶ ἄθλιος τόπος! Ποῦ δαίμονα ὅμως ἔγεινεν
ὁ ἀδέξιός ἀμαξηλάτης μας;

« Θὰ παραπονεθῶ κατ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀρχάς...
θέλω νὰ ἴδω τὸν σταθμάρχην. Νά μου δώσῃ τὸ
βιβλίον τῶν παραπόνων...

— Σιώπα! διέκοψεν ἀποτόμως καὶ χρώμενος
ὡσαύτως τῆς γαλλικῆς ὁ λοχαγὸς Γιεμενόφ,
ὅστις ἐφαίνετο ὅτι διεσκέδαζεν εἰς τὴν σκηνὴν
ταύτην, μεθ' ὅλον τὸ αὐστηρὸν τοῦ ἤθους του.

Εἶτα, στραφεὶς πρὸς τοὺς στρατιώτας, προσέθηκεν· — Φέρετε αὐτοὺς τοὺς δύο εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

« Θὰ μου ἀποκριθῆτε διὰ τῆς κεφαλῆς σας, ἐννοήσατε ;

« Ἄν ἀποπειραθῶσι νὰ δραπετεύσωσι ἢ νὰ συγκοινωνήσωσι μετὰ τῶν φυλακισμένων πρὶν ἰδῶσιν ἐμέ, εὐθὺς τουφεκίσατέ τους.

« Θὰ λάβητε τὴν ἀνταμοιβήν.

« Ἐμπρός !

Εἶτα, χωρὶς νὰ περιμείλη λέξιν ἐξηγήσεως μετὰ τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο τελεσίγραφον, ὁ λοχαγὸς ἔστρεψε τὰ νῶτα καὶ ἀνεχώρησε συνοδούμενος ὑπὸ τῆς κλαγγῆς τοῦ ξίφους του κυττωμένου ἐπὶ τῶν μεγάλων ὑποδημάτων του.

Ἡ χιὼν ἐξηκολούθει νὰ καταπίπτῃ ἤρχιζε νὰ νυκτώνῃ.

Οἱ κρατηθέντες, μόλις συνηθόντες ἐκ τῆς πτώσεώς των, ἤρξαντο νὰ σκέπτονται περὶ τῆς κρατήσεώς των, ἥς ἠγνόουν τὸ αἶτιον, καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, αἵτινες, ἐν τῇ χώρᾳ εὕρισκοντο, ἠδύνατο νὰ ὦσι λίαν δυσάρεστοι, οἷο ἐπροχώρου βραδέως καὶ περιφρόντιδες ἐν τῷ μέσῳ οὐλαμοῦ στρατιωτῶν.

Διὰ τῶν τυττουσῶν τὸ πρόσωπόν των νιφάδων ἔβλεπον κατὰ διαστήματα ὑφουμένους πασσάλους, αἵτινες ἐχρησίμευον νὰ δεικνύωσι τὴν ὁδόν. Ἡ ὁδὸς αὕτη, εἰς τινα μέρη κατεστραμμένη, κατεσκαμμένη ὑπὸ βαθέων ἰχνῶν τροχῶν, ἄτινα, ἀπεσκληρημένα ἐκ τοῦ παγετοῦ, καθίστων τὴν ἐπ' αὐτῆς πορείαν ἐπίπονον, ἀπέληγεν εἰς τινας οἰκίσκους ἀθλίου ἐξωτερικοῦ καὶ κατεσκευασμένους ἐκ ξύλου κατὰ τὸν ἰδιόζοντα εἰς τὰς κατοικίας τῆς Σιθηρίας ῥυθμόν.

Ἡ πεπατημένη χιὼν ἐτήρει πολυάριθμα ἰχνη φανεροῦντα τὴν ἐκεῖθεν πρὸ ὀλίγου δίοδον πολυαρίθμου ὀμίλου.

Οἱ Κοζάκοι σπεύδουσι τὸ βῆμα, στρέφονται πρὸς τὰ δεξιὰ, εἰσέρχονται εἰς πλαγίαν ὁδὸν πλήρη βαράθρων καὶ μετὰ παρέλευσιν μόλις τετάρτου τῆς ὥρας εὕρισκονται ἐντὸς μεγάλης πλατείας, εἰς τὴν ἐσχάτην τῆς ὁποίας ὑψοῦται, ἀπέναντι ἡμιηρησιωμένης ἐκκλησίας, οἰκοδομη ἀπαίστιου ἐξωτερικοῦ.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.

ΤΑ ΖΩΟΦΥΤΑ

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ διὰ βραχέων ἐπραγματεύθημεν περὶ τοῦ μεγίστου τῶν ἐν τοῖς ὕδασι ἐνδονοιζόμενων ζώων, τοῦ Κήτους, τοῦ Λεβιάθαν τῆς Γραφῆς· σήμερον δὲ θέλομεν εἶπει τινα περὶ τῶν ἐλαχίστων μὲν πλὴν τὰ μέγιστα συντελούντων δι' ἀεναίου ἐργασίας εἰς τὴν ἀλλοίωσιν τῆς ἐπιφανείας τοῦ πλανήτου μας ζώων, ἄτινα, μετέχοντα τῆς φύσεως τοῦ ζώου ἅμα καὶ τοῦ φυτοῦ, Ζωόφυτα μὲν καλοῦνται, δύνανται δὲ καὶ εἰς τὸ βασίλειον τῶν ὀρυκτῶν οὐχὶ παραλόγως νὰ καταταχθῶσι. Περὶ τῶν ἐλαχίστοτάτων καὶ μόλις διὰ τοῦ μικροσκοπίου ὁρατῶν ὀργάνισμῶν, ἄτινα Ἐγγυματικά Ζωόφυτα καλοῦνται, θέλομεν πραγματευθῆ ἄλλοτε.

Τὰ θαυμάσια ἀκούσματα, δι' ἧν ἐβουκαλήθη ἢ φαντασία ἡμῶν παιδῶν ὄντων, αἰ ἐν τῇ μυθολογίᾳ τῶν προγόνων ἡμῶν ἀπαντῶσαι ἐκπληκτικαὶ μεταμορφώσεις ἀνθρώπων εἰς πτηνὰ καὶ φυτὰ καὶ ὀρυκτὰ, τὰ θαύματα τῶν ἀραβικῶν μύθων, ἅπαντα ταῦτα πραγματοποιοῦνται ἐν ταῖς ἀθύροις τῶν θαλασσῶν καὶ ὠκεανῶν. Ἐκεῖ τὰ ζῶα ἀκτινοβολοῦσι, κατακεραυνοβολοῦσιν ἀπ' ἀποστάσεως μεγάλης ἐπιφάνειαν ἔχουσαν, τέλους ἀπολιθοῦνται, Ζωόφυτα, μόλις ὁρατά, συνέρχονται εἰς ἀποικίας καὶ, δι' ἀδιακόπου ἐργασίας χρησιμοποιοῦντα τὰς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ ὠκεανοῦ ἀνοργάνους οὐσίας, ἀπολιθοῦνται καὶ ἀποτελοῦσιν ὑφάλους μεγίστης ἐκτάσεως. Αἵτινες, ἐν τῷ Βίρηνικῷ ὠκεανῷ ἰδίως, ἀνυψοῦμεθα ὑπὸ σεισμικῶν αἰτίων, καλύπτονται βαθμηδὸν ὑπὸ πλουσίας φυτείας, ἥς τὰ σπέρματα μεταφέρει ἀπὸ μεγάλων ἀποστάσεων ἐπὶ τῶν πετρῶν τῆς ἢ καταιγίδος, καὶ καθίστανται εὐδαίμονες κατοικίαι τοῦ ἀνθρώπου. Πολλάκις οὗτος ἐξαλείφεται ἐκ τοῦ προσώπου αὐτῶν, αὐταὶ πλὴν μένουσι, μαρτυροῦσαι τὸ πάσσοφον τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τὴν σμικρότητα τοῦ ἀνθρώπου, οὗ τὰ ἔργα ἠτῶνται ὑπὸ τῶν ἔργων ὄντων ἀπείρως κατωτέρων αὐτοῦ κατὰ τὸν ὀργανισμόν.

Ἡ θερμότης εὐνοεῖ τὰ μέγιστα τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ζωοφύτων, διὰ τοῦτο οὐδαμοῦ παριστῶσι τοσαύτην θαυμασίαν ποικιλίαν, ὅσην ἐν τῷ Μεγάλῳ ὠκεανῷ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ τῶν Ἰνδιῶν. Ἐκεῖ βλέπομεν λιθίνους θάμνους κεκαλυμμένους ὑπ' ἀνθέων ζώων· τὰ ἀστροειδῆ καὶ τὰ μεάνδρια ἐκπλήττουσιν ἡμᾶς διὰ τῆς παραδόξου μορφῆς των, ὅπως διαφέροντα τῶν δίκην κομφῶν δενδρουλλίων ἀπλουσῶν τοὺς χαρίεντας κλάδους των μαργαριταρορριζῶν. Τὰ ὠραιότατα τῶν χρωμάτων θέλγουσι τὴν ὄρασιν, εὕρισκόμενα ἐν ἀφάτῳ ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ περιέχον αὐτὰ στοιχεῖον. Διὰ μέσου τῆς παραδόξου ταύτης ζώσης φυτείας τῶν ὑδρῶν, τῶν γοργονίων, τῶν περιδίων, τῶν ἀστροειδῶν, τῶν κοραλλίων, μυριάδες ἰχθύων ποικιλοχρῶμων, φωσφορίζοντων, πληθὺς ὀστρακοδερμῶν ἀλλοκότων μυρμηκιῶν. Ἄσπας οὗτος ὁ κόσμος ἐν καιρῷ νυκτὸς παρουσιάζει ἐξάισιον θέαμα. Αἰ μέδουσαι καὶ τὰ μικροσκοπικὰ ὀστρακοδερμα, ὅμοια πρὸς πυγολαμπίδας, φέγγουσι ἐν τῷ σκότει. Τὰ περιδία, ἄτινα τὴν ἡμέραν ἔχουσι χρῶμα ἐρυθρὸν κινναβάρους, πλέουσι τὴν νύκτα ἐντὸς φωσφορικοῦ φωτός. Τὰ πάντα λάμπουσι, ἀλλάττοντα χρώματα ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς ταύτης φωταυγείας, μάλιστα ὅταν ὁ πλατύς δίσκος τῆς θαλάσσιας σελήνης (Orthogoriscus mola) ὀφρῆται μεγαλοπρεπῶς διὰ μέσου τῆς πληθῆος ταύτης τῶν μικρῶν ἀστέρων. Ἡ πλουσιωτέρα φυτεία τῶν χωρῶν τοῦ ἰσημερινοῦ δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τοὺς μεγαλοπρεπεῖς τούτους κήπους τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιπρίτης.

Τὰ ζωόφυτα ὑπάγονται εἰς τὴν κλάσιν τῶν Ἀκαληφοειδῶν, ἀποτελοῦνται ἰδίαν τάξιν. Ἐχουσι τὸ σῶμα μαλακόν, πηκτώδες ἢ μεμβρανῶδες, σχήματος σωληνοειδοῦς. Ἐντὸς τοῦ σωληνοῦ, ὅστις διὰ τοῦ κάτω ἄκρου του προσηφύεται εἰς τὸ ἔδαφος, ὑπάρχει ὁ σακκοειδῆς στόμαχος, ὅστις πρὸς τὸ ἄνω μὲν μέρος περικυκλοῦται ὑπὸ στεφάνου πλοκαμιῶν, ἐν εἴδη πετάλων ἄνθους, ὅπισθεν δ' ἀνοίγεται κατὰ πτυχάς, αἵτινες εἰς τὴν κοιλότητα τοῦ στόματος

διανοίγουσιν εἴσοδον εἰς τὸ ὕδωρ καὶ τὴν μετὰ τούτου συγκαταπινομένην τροφήν.

Τὰ πλεῖστα τῶν πολυπόδων τούτων συζῶσι κοινωνικῶς προσκεκολλημένα ἐπὶ βράχων, ἐφ' ὧν παράγουσι τιτανώδεις, σπανίως δὲ κερατίνας καταθέσεις, κοράλλια, αἵτινες χρησιμεύουσιν αὐτοῖς ὡς κοινὴ κατοικία. Ἐγούσιν, οὕτως εἶπειν, φυτικὴν ζωὴν, τῶν κινήσεων των οὐσῶν ἐλαχίστων, βαθμηδὸν δὲ, τοῦ σώματος αὐτῶν περιβαλλομένου ὑπὸ τιτανῶδων οὐσιῶν, χάνουσι καὶ ταύτην, μεταβαλλόμενα ἀπὸ ζῶων εἰς ὀρυκτὰ.

Τὰ γνωστότερα τῶν ζωοφύτων εἰσὶ τὰ κοράλλια, χρησιμεύοντα ὡς πολῦτιμος γυναικεῖος κόσμος καὶ ἄτινα οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ ἡ κατοικία ἀπολιθοθελῆς ἀποικίας ζωοφύτων. Οἱ σκηνῆται τῆς σιναϊτικῆς χερσονήσου κημίζουσι καθεκάστην ἐνταῦθα συντόμματα κοραλλίων, ὧν τὰ μᾶλλον περιέργα διὰ τὴν κατασκευὴν εἰσὶ τὸ μουσικὸν συρίγγιον (Tubipore musique), ὁμοίζον τὴν τοῦ Πανὸς σύριγγα, ἢ μαργαριταρορριζα, καὶ τὸ μυκηταιδῆς, ἐκ τῶν πτυχῶν τοῦ ὀπλοῦ, ζῶντος, ἀπειράριθμοι προβοσκίδες (προσακτρίδες) ἐξέρχονται, ἐμποιοῦσαι εἰς τὸν θεατὴν τὴν ἐντύπωσιν, ἣν ἤθελε προξενῆσαι ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης.

Ὁ μᾶλλον ἐνδιαφέρων ἡμᾶς ἐκ τῶν πολυπόδων εἶναι τὸ κοράλλιον, διότι τοῦτο μόνον ἐν τῇ Μεσογείᾳ μας ἀπαντᾶται, εὕρισκόμενον πολυπληθὲς παρὰ τὴν Μασσαλίαν, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Κορσικῆς, Σαρδινίας, Σικελίας, τῶν Βαλεαρίδων καὶ παρὰ τὴν Τύνιδα.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐγίνωσκον αὐτό, ἀλλ' ἐθεώρουσαν τοῦτο εἶτε λίθον, εἶτε στερεὸν στίλεχος θαλασσίον φυτοῦ. Ὁ Δισκορίδης ἐφρόνει, ὅτι ἦτο θαλάσσιος θάμνος σκληρυνόμενος ἅμα ὡς ἐξήγετο ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἐθεβαίσει δέ, ὅτι καὶ ἂν ἐντὸς τῆς θαλάσσης ἤγγιζέ τις διὰ τῆς χειρὸς αὐτό, πάραυτα ἀπελιθοῦτο. Αἰ περὶ τοῦ ζωοφύτου τούτου δοξασίαι τῶν ἀρχαίων ἐπεκράτησαν μέχρι τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ὅτε ὁ Μαρσίγλιος (Marsigli) ἀνεκάλυψεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του μικρὰ λευκὰ σώματα ἄνθεσι προσόμοια καὶ τὴν ἀνακάλυψιν του ταύτην ἀνεκάλυψεν ἐν ἑταί

1706 εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν, Ὁ Μαρσίλλης ἐντούτοις ἀπεπλανήθη, ἐκλαβὼν τὸ κοράλλιον ὡς φυτόν, ἀχθῆς εἰς τοῦτο ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν πολυπόδων πρὸς τὰ ἄνθη, ἅτινα ἐν ὄσῳ τὸ κοράλλιον ἔμενον ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἠνοίγον, ὅτε δὲ ἐξήγατο ἔκλειον. Ὁ πρῶτος ὅστις ἀνεκάλυψε τὴν ἀληθῆ τὸ κοράλλιον φύσιν εἶναι ὁ Γάλλος Πεύσσονέλ, βετανιολόγος ἰατρὸς τοῦ βασιλέως, ὅστις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐμελέτησε τὸ εἶδος τῆς ζωῆς τῶν κοραλλίων εἰς τὰ παράλια τῆς Προβηγγίας καὶ Βαρβαρίας. Οὗτος ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ κοράλλιον ἦν κοινωνία πολυαριθμῶν ζώων, ἅτινα ἐξωμοίωσε πρὸς τὰς γνωστὰς θαλασσίους ἰσχυρὰς (τσούκτρας, κολλιτσιδάς). « Εἶδον μετ' εὐχαριστήσεως, λέγει, κινουμένους τοὺς πλοκάμους ἢ πόδας τῆς ἀκαλήφης ταύτης, ἧς, ὅτε ἔθηκα τὸ κοράλλιον ἐντὸς ὕδατος καὶ προσήγγισα τοῦτο εἰς τὸ πῦρ, ἠνάγκασά ἅπαντὰ τὰ μικρὰ ζῴφια ν' ἀνοίξωσι. Ταῦτα διετηρήθησαν ἀνοικτά, βράσαντος τοῦ ὕδατος, ὡς συμβαίνει εἰς ἅπαντὰ τὰ ὀστρακόδερμα, τόσον τῆς ξηρᾶς, ὅσον καὶ τῶν ὑδάτων ».

Τὸ κοράλλιον δὲν εὐρίσκεται εἰς μέγα βάθος· οἱ ἀλιεῖς οὐδέποτε ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσι τοιοῦτο πέραν τῶν 200 ἢ 350 μέτρων. Τὸ σύνθημα χρώμα αὐτοῦ εἶναι ὠραῖον κόκκινον, δύναται ὅμως νὰ εἶναι ἀνοικτότερον καὶ καταντᾷ μέχρι τοῦ λευκοῦ, ὅπερ σφραγίζεται ἀξίας. Ὡς ἐκ τοῦ χρώματος αἱ διάφοροι ποικιλίαι τοῦ κοραλλίου ἔχουσιν εἰς τὸ ἐμπόριον τὰ ὀνόματα « Κοράλλιον ἀφρὸς αἵματος, ἄνθος αἵματος, πρῶτον, δεύτερον, τρίτον αἶμα κτλ. »

Εἰς τὴν ἀλιεῖαν τοῦ κοραλλίου καταγίνονται πρὸ πάντων οἱ Μελιταῖοι, μεταχειριζόμενοι πρὸς τοῦτο ἐργαλεῖον ἐν εἶδει ξυλίνου σταυροῦ, ἢ πολυακτίνου ἀστέρου, ἀφ' ἑκάστης ἀκτίνου τοῦ ὀπίου ἐξαρτᾶται δίκτυον, ἐν ᾧ συλλέγεται τὸ κοράλλιον. Εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ προσδένεται τμήμα λίθου ἢ σιδήρου, ὅπως τὸ ἐργαλεῖον βυθισθῆ μέχρι τοῦ πυθμένος. Ἐλκεται εἰς τὰ τοῦτο ἐπὶ τῶν κοραλλιοφόρων ὑφάλων διὰ σχοινίου καὶ ἀποσπᾷ τὰ ἐν τῷ δικτύῳ ἐμπλεκόμενα κοράλλια.

Ἐκτὸς τοῦ ἐρυθροῦ ἔχομεν καὶ τὸ μέλαν κοράλλιον, τοῦτο ὅμως εἶναι προῖον ἄλλου εἶδους πολυπόδος, τοῦ ἀντίπαθοῦς. Τὸ εἶδος τοῦτο ἔχει ἀξίαν τινὰ ἐνεκα τῆς μεγάλης εὐκολίας, μετ' ἧς ἀφαιρεῖται τὸ φλοιώδες περιχάλυμμα καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ ὄντα ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ στερεοῦ κορμοῦ.

ΠΟΙΗΣΙΣ

Ο ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΣΘΕΙΣ ΕΥΖΩΝ.

Γιατί, γιατί, μανούλα μου,
τόσω βαρῶ στένάζεις;
Πού εἶναι τὸ χαμόγελο;
γιατί μ' ἀγριοκυττάζεις;

Βλέπεις τὴ φουστανέλα μου
πού ἔχω μοχρισμένη;
Ἔχεις μεγάλο δίκαιο,
νὰ ἦσε λυπημένη!

Μὰ κάθε ἀναστέ να γμᾶ,
πού ἀπ' τὰ στήθια βγαίνετ;
Κι ἔνα πικρὸ δάκρυο,
π' ὡς ἄνθος μὲ μαρμαίειν.

Ἐστὸ αἶμα τοῦ πετέρα μου,
καιρός δὲν θὰ ἀργίση,
Ἄπ' τοὺς ἐχθροὺς κατάκαρδᾶ
μυρίους νὰ τρυπήση!

Μικρὰν δὲν εἶν' ἡ μοῖρά μας;
ιδέτην! θὰ ἀρχίση
Νὰ πέλκη πάλιν στέφανα,
πάλιν νὰ μᾶς τιμήση.

Γ. ΒΟΓΙΑΖΗΣ.

Θεσσαλός.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΚΟΙ

ὑπὸ

ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΒΕΡΤ ΧΑΛΤ

Β'.

ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΟ!

Ἡ θεία ἐστέναξε. Ἐκεῖνα τὰ θένδρα, περὶ ὅν μετὰ τοιαύτης περιφρονήσεως ὠμίλησεν, ἀπετέλουν ἐτι πρὸ τριῶν μηνῶν ὠραῖον μικρὸν ἄλσος, ἔγθα ἡ θεία ἠρέσκετο ἀπὸ τῆς νεότητός της νὰ πλέκη κνημίδας κατὰ τὰς ὠραίας ἡμέρας, ὅπως ἀκούη τὸ κελᾶδημα τῶν πτηνῶν.

Ὅσω γενναῖα καὶ ἀν' ἦτο καὶ μετ' ὄλην τὴν καλὴν του θέλησιν, τὸ ἀγαθὸν γερογχοροῦτσον ῥόχρια ὡς καὶ ἡ Θηρεσία.

Ὁ Στέφανος τὴ παρετήρει.

Μετὰ τὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ πάππου, οὐδὲν πλέον ἀνέφερε περὶ τῶν σκοπῶν του, φαινόμενος ὅτι παρητήθη αὐτῶν.

Τὸ Πάσχα προσήγγιζε καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ στιγμή τῆς ἀπὸ τῆς σχολῆς ἀποχωρήσεώς του· ὁσάκις τοῦτο τῷ ἐπανήρχετο κατὰ νουν, ἡ καρδία του κατεσπαράσσετο.

Ἦτο ἠναγκασμένος νὰ καταλίπη τὸ σχολεῖον ἀκριβῶς ὅτε ὁσημέραι ἀνεπτύσσετο ἡ διανοία του καὶ ἤγγεν ὁ πόθος του πρὸς μάθησιν, ὅπως ἐγκλεισθῆμαί, εἰς πενθίμου ὀωματίου καὶ ἐκεῖ ἐντὸς τῶν ἀραιῶν στημάτων τοῦ ὑφαντηρίου παρεισαγῆ τὴν ἀχαριν κερκίδα, ζῶν ἀθλίως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οἴκτροῦ ἐκείνου θερῶν καὶ ἐν τῷ μελαγχολικῷ ἐκείνῳ τόπῳ ἐφ' ὅρου ζωῆς, ὡς οἱ ὠχροὶ ἐργάται οὗς ἔβλεπε!

Ἡ ἀποστροφή ἦν ἠσθάνετο πρὸς τὸ σκοτεινὸν ἐκεῖνο ὀματίον ἦτο τοιαύτη, ὅστε ἀπὸ τινος ὀγούς του περιεπλανᾶτο ἀνὰ τὰς φωτεινάς τῆς φαντασίας χώρας.

Ὁ διδάσκαλος, ἀγαθώτατος ἀνὴρ, λίαν λυπούμενος ἐπὶ τῇ πρόσεχει ἀποχωρήσει αὐτοῦ, τῷ ἐδάνειζε διάφορα βιβλία, ἐν τῶν ὁποίων εἶχε μεταρσιώσει μέχρι τῶν νεφῶν τὸν ἀνθρωπάκην, ἦτο δὲ τοῦτο « Τὰ ἐπιφανῆ παιδία. »

Ἀφ' ἧς ἀνέγνω τὸ βιβλίον τοῦτο ὁ Στέφανος μόνον μετὰ περιφανῶν παιδίων συνέδεε φιλίας· ἠκολούθει τὸν παῖδα Δὺ Γκεσλὲν εἰς τοὺς ἵππο-

τικούς ἀγῶνας, τὸν νεανίαν Τυρένιον εἰς τὴν μάχην, τὸ παιδίον Λινναῖον ἐν τῷ μεταξὺ φυτῶν καὶ ἀνθῶν πλανήτη βίῳ του, τὸ μείρακιον Ἀμουτ ἐν τῇ πρὸς τοὺς Παρισίους καὶ τὴν δόξαν ὁδῷ. Ἄ! καὶ ἐκεῖνος εἶχε γεννηθῆ πτωχός, ἀλλὰ διὰ τῆς φιλοπονίας του κατέκτησε τὰ πάντα. Ὁ ἀνθρωπάκης ἠσθάνετο ἑαυτὸν φίλεργον· ἔβλεπε ἑαυτὸν ἀλληλοδιαδόχως μέγαν, πεπαιδευμένον, διάσημον στρατηγόν, μέγαν ποιητὴν, ὅ,τι δῆπτε. Κατετρόπου τὸν ἐχθρὸν κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν καὶ ἐν τῇ κοιλίστρᾳ ἅπαντας τοὺς σιδηροφράκτους ἵπποτας· ἐφευρίσκει, συνέγραψε βιβλία· εἶτα, φθάσας εἰς τὸ ἀπάγαιον τῆς δόξης του, ἐξηγόραζε τὰ ὀλίγα στρέμματα τῶν πατρικῶν ἀγρῶν, ἐστέγαζε διὰ γέων κεράμων τὴν οἰκίαν, ἐπλήρου δὲ ταυροκτοῦ ταμβάκου τὴν ταμβακοθήκην τοῦ πάππου, ἐκόσμιε τὴν θείαν καὶ τὴν Θηρεσίαν δι' ὠραίων καὶ ἐκλεκτῶν ὑφασμάτων, ἔπεμπε τὸν Ἰάκωβον εἰς γυμνάσιον, εἶτα ἐξεπαίδευεν αὐτὸν ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Ὁραίων Τεχνῶν. Οὕτω δὲ ἅπαυτες ἦσαν εὐτυχεῖς!

— Τί κάθησαι ἐκεῖ καὶ ἀεροβατεῖς μὲ κρεμαμένας χεῖρας; ἀνέκραζεν ἡ θεία Μαργαρίτα, διακόπτουσα ἐξ ἀπῆνης τὰς ὠραίας ἐκεῖνας ὀνειροπολήσεις. Ἐμπρός, πότε θὰ σκαλίσης τὰς κράμβας; Ἐπειτα τὸ χόρτον διὰ τοὺς κονίλους! Κάμε! Κάμε!

Ἐσπέραν τινά, ὅτε ἐν τῷ λαχανοκήπῳ, ἐνώπιον τῶν κρεμῶν, ὁ Στέφανος διεκόψε τὴν ἐργασίαν, ὅπως ἀνακνευσθῆ συλλογίζόμενος τοὺς ἠρώας του, εἶδε δὲ τὸν πάππον του ἐκβάλλοντα ἐκ τοῦ θηλακίου του τὴν ταμβακοθήκην, ἀνοίγοντα αὐτήν. ἐμβυθίζοντα ἐντὸς τοὺς ἰακτύλους καὶ εἶτα, εὐρόντα αὐτὴν κενήν, ἐμβάλλοντα ταχέως ἐντὸς τοῦ θηλακίου μετὰ κινήσεως τῶν ὤμων, ὡσανεὶ ἔλεγε·

— Ἐχασα τώρα τὸν νουν μου;

Ὁ νέος ἠσθάνθη ἑαυτὸν λιποψυχούντα.

Ἐν καιρῷ τοῦ δείπνου ἡ θεία καὶ ἡ Θηρεσία τῷ ἐφάνησαν ὠχρότεραι ὁ δὲ πάππος πλέγν καταβεβλημένος.

Μόλις κατεκλίθη·

Καὶ λοιπόν! εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἂν ἐγὼ τοὺς ὑπακούσω, θ' ἀποθάνωσιν ἅπαντες. Καὶ οἱ γονεῖς τοῦ Ἰακώβου Ἄμωτ δὲν ἤθελον νὰ τον ἀφήσωσι ν' ἀναχωρήσῃ· ἐκεῖνός ὅμως ἀνεχώρησε καὶ βραδύτερον ἠὲ χαριστήθησαν οἱ γονεῖς διὰ τοῦτο· θὰ φύγω! θὰ μάθω καλὴν τινα τέχνην καὶ θὰ στείλω ἐδῶ τὰ ἀναγκαίουτα χρήματα.....

Ῥμίλει χαμηλοφώνως, πλὴν μετὰ τόνου, ὅπως καταπνίξῃ τὴν συναίσθησιν, ὅτι ἐμελέτα νὰ παραβῆ τὸ καθήκον του πρὸς τὴν ἡλικίαν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν θέλησιν ἐκείνων, οἵτινες εἶχον δικαίωμα νὰ τον διατάττωσι.

— Οὐχί, οὐχί, δὲν θὰ τους ἀφήσω εἰς τὴν ἀθλιότητα ταύτην! θὰ ἤμην σκληροκάρδιος! θὰ με συγχωρήσωσι.

Καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπιούσαν.

Γ'.

ΚΑΘ' ΟΔΟΝ.

Ἡ ἐπιούσα ἦν ἡ πρώτη Πέμπτη τοῦ μηνός, ἡμέρα πλήρους σχολῆς· εἶχεν ἀποφασισθῆ ἵνα ὁ Στέφανος χρησιμοποίησῃ ταύτην πρὸς φύτευσιν γεωμήλων εἰς τινα γωνίαν ἀγροῦ ἐσχάτως ἐκμισθωθέντος, ἡ δὲ Θηρεσία βοηθήσῃ αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ἔργον.

Μετὰ τὸ πρῶγευμα, ὅπερ παρετίθετο ἑνωρῆς, κατέγειναν εἰς τὸ νὰ κόψωσιν εἰς κομμάτια τὰ γεώμηλα καὶ ἐγκλείσωσιν εἰς μικροὺς σάκκους, μεθ' ὧ, θέντες ταῦτα ἐντὸς χειραμάξης μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων ἐργαλείων, ἀεχώρησαν.

Ὁ καιρὸς ἦτο ὡραῖος, ὁ ἀήρ ὁροσερός. Εἰς τοὺς ἀγροὺς τὸ ἀρτίως ἀνασκαφὲν χῶμα ἐκάπνιζεν εἰς τὰς πρώτας τοῦ ἡλίου ἀκτίνας.

Ὁ Στέφανος, διὰ τῆς δικέλης του ἔκαμνε τὰς ὠπὰς, ἐν αἷς ἡ Θηρεσία ἐνέβαλλε τὰ γεώμηλα καὶ ἐκάλυπτεν αὐτὰ διὰ χῶματος.

Οὗτος ἐσίγα καὶ ἦτο σοβαρός. Ἡ Θηρεσία, ἥς οἱ ὀφθαλμοὶ οὐδέποτε ἀπεμακρύνοντο τοῦ προσώπου τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ τῆς, ἤρξατο νὰ καταλαμβάνητε ὑπ' ἀνησυχίας. Τὸν ἠτένησε καί:

— Τί σκέπτεσαι; ἠρώτησέ.

— Θηρεσία... νά! θέλω ν' ἀναχωρήσω... ὅπως μάθω καλὴν τινα τέχνην· θὰ κατασταθῶ προϊστάμενος, ἴσως ἐπιτύχω!... Ἐν τούτοις σεῖς θὰ ἔχητε ἐν στόμα ὀλιγώτερον ὅπως τρέφητε καὶ δὲν θὰ ὑποβάλλησθε εἰς τοσαύτας στέρησεις. Διότι ἀναμφιβόλως ἐδῶ σήμερον ἡ αὔριον δὲν θὰ ἔχωμεν οὔτε τί νὰ φάγωμεν, οὔτε τί νὰ πῶμεν.

— Ὡ! εἶπεν ἡ νεάνις μετὰ τεθλιμμένου ὕφους καὶ κλαυθμηρᾶς φωνῆς, θέλεις νὰ φύγῃς; νὰ μας ἀφήσῃς;

— Θηρεσία, ἐπανελάβην ἐκεῖνός μετὰ θεωπευτικῆς φωνῆς, ἂν το λέγω πρὸς σέ, πράττω τοῦτο διότι σὺ δύνασαι νὰ με νοήσῃς, σὺ μ' ἀγαπᾷς καὶ θὰ σιωπήσῃς· δὲν θ' ἀνεχώρου ἂν πρῶτον δὲν σοὶ ἐνεπιστευόμην τὸ μυστικόν μου. Ἄκουσον· ἐγὼ εἶμαι ὁ μεγαλειότερος, ἀντικαθιστῶ τὸν πατέρα μας. Ἄν μείνω ἐδῶ, φοβερὰ πενία ἀναμένει ἅπαντας ἡμᾶς· ἡ θεία θελεῖ ὑποχρεωθῆ νὰ ἐργάζηται μὲ ἡμερομίσθιον, καὶ σὺ ἐτι· ὁ Ἰακώβος θὰ ἐγίνετο ὑφάντης ὡς ἐγώ, ὅπερ δὲν εἶναι καλόν, διότι οὗτος εἶναι λίαν λεπτοφυῆς, λίαν εὐαίσθητος, θὰ εἶναι πεπρωκισμένος διὰ τῆς εὐφυίας τοῦ πατρός μας.

— Λοιπόν! συμπαράλαβέ με· θὰ συνεργαζώμεθα, εἶπε κλαίονσα.

Οὗτος ἤρξατο νὰ γελᾷ, εἶτα δὲ προσέθηκε·

— Τὰ κοράσια μένουσιν οἴκοι, ὅπως φρονεῖ τίζωσι περὶ τῶν γερόντων γονέων.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κόλλαιες, ὑπὸ Δ. Οἰκονομοπούλου. — Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ ἐν Ἀγγύπτῳ Ἑλληνισμοῦ, ὑπὸ Γ. Γ. Μαζαράκη (συνέχεια). — Αἱ γυναῖκες — ἰατροί, ὑπὸ Φιλολάου. — Ἡ Γένεσις τὸ Τέλος καὶ ἡ Ἀνάστασις τῶν κόσμων, κατὰ τὸν Κ. Φλαμαριόν. (συνέχεια). — Ἀπὸ Παρισίων εἰς Βρασίλιαν διὰ ἐτραῶς. — Ζωολογία, τὰ Ζωόφωτα. — Ποίησις. Ὁ αἰχμαλωτισθεὶς εὐζωνος, ὑπὸ Γ. Βογιαζῆ. — Ἱστορία Ἀνθρωπιστικοῦ ὑπὸ Μαρίας Ρόβερτ Χάλλε (συνέχεια).